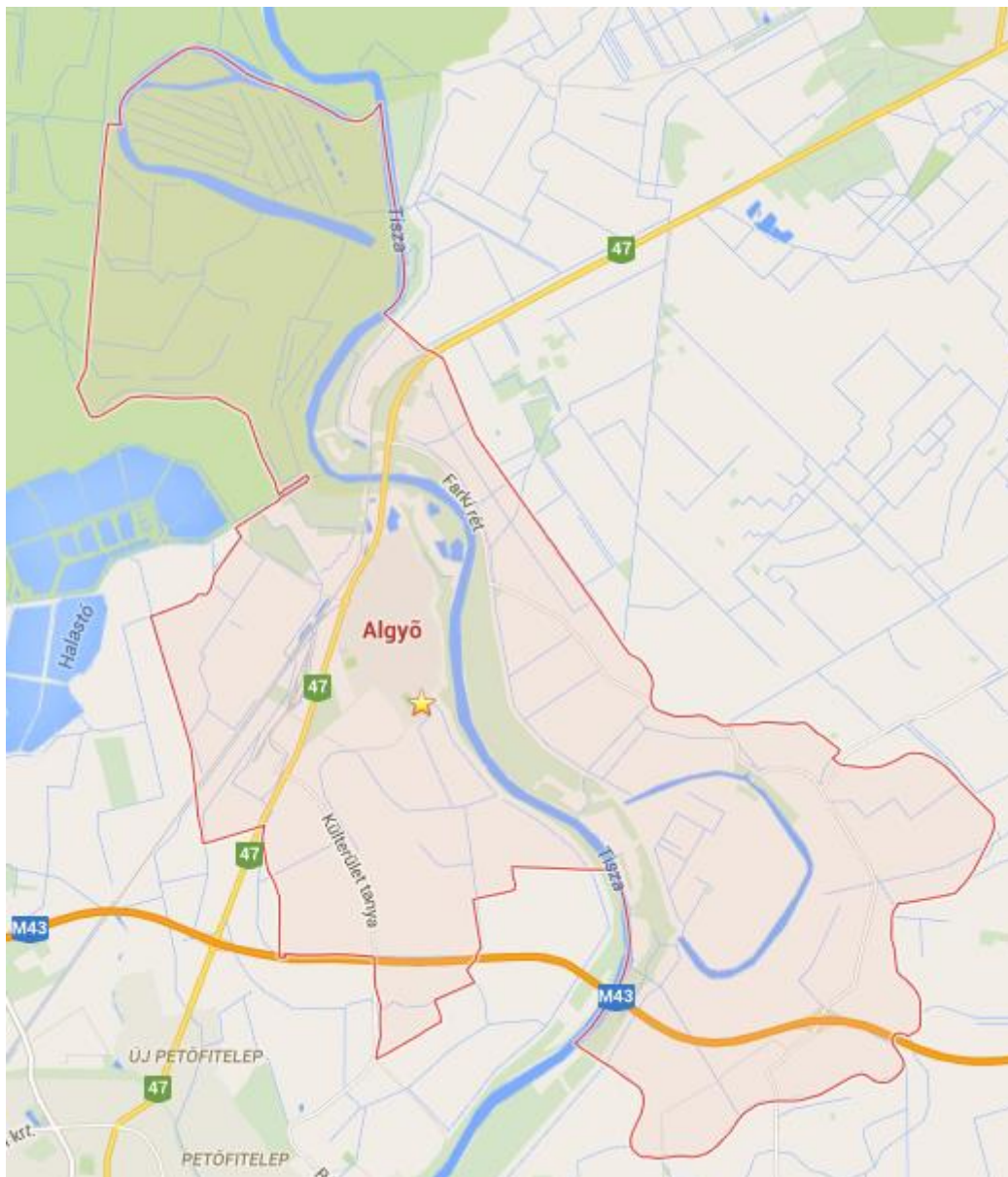

TISZA HASZNOSULÁSA ALGYŐN

(JAVASLAT)

A terv elkészítésének célja azon adottságok, ötletek, lehetőségek összegzése, amely a Tisza és partszakaszának rehabilitációját, fejlesztését, bevonását segíti Algyő életébe. Ugyanakkor ez terv és cél a turisztikai terület szerves része, és ennél fogva a nagyközség turisztikai koncepciójának kialakításánál segítség lehet. Ezért a turisztikai iparághoz kapcsolódó követelmények, hátterek, célok tisztázása, elemzése is fontos része.

I.) Algyő nagyközség közigazgatási területe:

Algyő nagyközség Szegedtől 10 km-re a Tisza mellett található. Területe 7577 hektár, ebből belterület mindössze 260 hektár. Külterületei közé tartozik: Atka, Csergő telep, Gyevi tanyák, Rákóczi telep, Nagyfa. Közigazgatási területe délen Szegeddel, északon Hódmezővásárhellyel, nyugaton Sándorfalvával, keleten Maroslelével határos.

II.) Kiindulási helyzet:

Algyő nagyközség Tisza partszakasza nincs a természeti adottságainak, lehetőségeinek megfelelő szinten kiépítve, kialakítva és ennek következtében turisztikai szempontból hasznosítva.

Ennek következtében, sem mint turisztikai lehetőség, sem mint pihenő, szabadidő eltöltésére alkalmas terület sincs hasznosítva, jelezve az algyői, vagy máshonnan érkező vendég közönség részére a fellelhető „program térképen”. Neten történő keresés esetén a nagyközségben, mint turisztikai lehetőség a halászcsernye van feltüntetve, tematikus lapon a fürdő található, és megyei vonatkozásban a templom – mint középkori épület - van megemlítve pár szóban. Megyei kiadványokban Szegedhez kapcsolódva a természeti értékek vannak kiemelve. Mindebből kitűnik, hogy az elsődleges lehetőségek a természeti értékek kiemelésében, hasznosításában rejlenek.

„Tiszai ártér, Algyő:

A Tisza árterének nyárfaerdeiből, fűzeseiből és a közeli Fehér-tóról járnak vadászgatni a szürke gémekek, búbosú kócsagok a régi vasúti híd, meg a 47-es út szögletében kialakult, kis mesterséges tóhoz.

Száraz években gulipán és székeli lile fészkel az alig egyhektáros agyagos-vizes laposban. A költés rendszerint sikeres, csak ha esős nyarak járnak, pusztul el az árvíztől fészekaljuk.

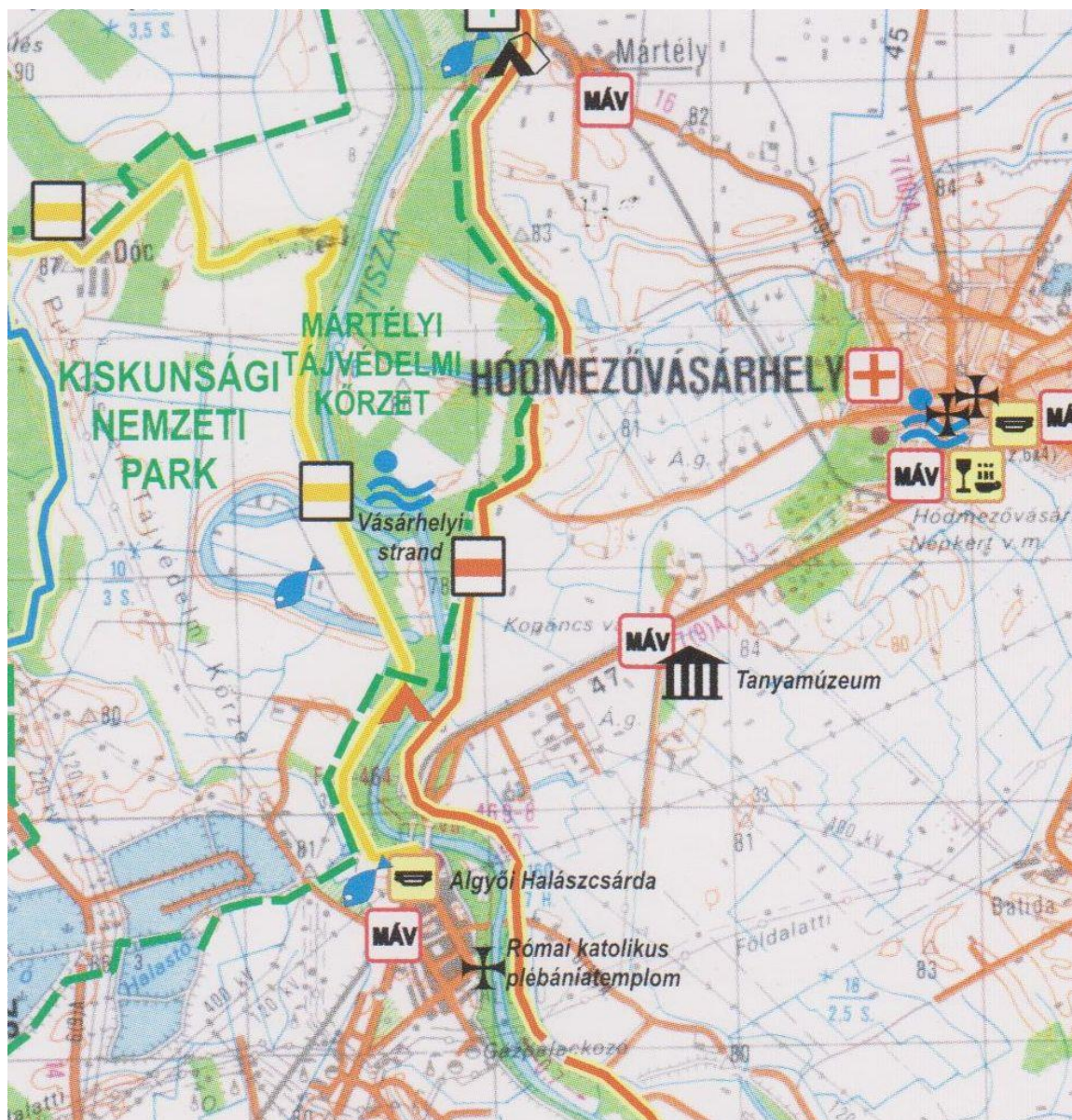
Lakatos Károly 1897-ben Szegeden megjelent "Természeti és vadászképek" című könyvében elvirágoztatja a táj élővilágát. "Hová lett a régi kép, hová a csillámló vizek, suttogó nádasok, sárga s kék virágok tarka flórája innét? - kacsák, snegyek, gémekek, sirályok százai, ezrei!" Szerencsére, szigetekként, kisebb-nagyobb, természet közeli élőhelyeken fennmaradt a régi élővilág.

Algyőn előttünk szárnyalnak a Tisza fölött a hófehér selyemfátyolra emlékeztető kócsagok, búbosú úldögélnek a halászok varsakaróin. Szürkegém száll saséri fészektelepe felé, dankasirályok és sárgalábú "tengeri" sirályok kémlelnek halebéd után. Halászcserne vízi

csőrében a kicsiny, vízháti keszeget, csókák csacsognak az ártéri fűzések odvainál. Kékszárnyú szitakötő lebeg a vízparton, s rájuk vadászik a közeli gyurgyalag-telep tarka-színes sárkányrepülő madara. Jégmadár surran élesen füttyülve a Tisza felett, s partifecskék etetik kiröpült kicsinyeiket a népes szúnyoghaddal.”

A megyei turista térképen egy turistaút érinti területünket. A sárga jelzésű turistaút kiinduló pontja az algyői híd. Javaslat szerint az útvonal vajhádi hídfő (E-7) – Petresi gátszakadás – Dóc – Dóci elágazás – (alföldi kéktúra) 21,5 km (sárga jelzés). Vízitúraként motoros kishajóval Szeged hajóállomástól Szerbián át Tisza torkolat világítótoronyig tartó szakaszt javasolják, (176 km.). Érinti a javaslat Magyarkanizsa, Törökkanizsa, Zenta, Ada, Óbecse, Titel városokat.

Csongrád Megye turistaútjai (Csongrád Megyei Természetbarát Szövetség):

III.) A koncepció Tiszához kapcsolódó hátterei, adottságok, meghatározó körülmények:

A tiszai vízi turizmus iránti kereslet az elmúlt években hosszú idő után újra látványos fejlődésnek indult. A melegedő klímának, és az egyre hosszabb ideig kitartó vízi tevékenységekre alkalmas időnek, valamint a gazdasági válság miatt egyre nagyobb arányban itthon maradó, itthon nyaraló lakosságnak, és a javuló vízminőségnek, az ökoturizmus és a vízi sportok növekvő népszerűségének is köszönhetően a településeken élők és a turisták egyre nagyobb számban ismerik fel a természeti környezet adta rekreációs és aktív pihenési lehetőségeket. Ezt jól jelzik az újonnan vízre telepített szórakozóhelyek, úszóházak, a szabad strandok iránti növekvő száma, és ezek szolgáltatása iránti igények.

A Tisza folyó tervünket befolyásoló körülményeinek tisztázásához a NEMZETI KÖZLEKEDÉSI STRATÉGIA (NKS) című tanulmány vízi közlekedés fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata című fejezetében megfogalmazottakat vesszük alapul:

„A Tisza hazai szakasza úgynevezett nemzeti víziút, de egy 1955-ös magyar-jugoszláv egyezmény alapján a két ország hajói szabadon közlekedhetnek, harmadik ország hajói csak eseti engedéllyel hajózhatnak. Ez utóbbi az egyik fő oka annak, hogy a tiszai hajózás gyakorlatilag nullára redukálódott. További negatív körülmény, hogy a hajóút minősége nem homogén (a hajóút osztályba sorolása is I. és IV. között változik), a meglévő duzzasztások hatásterületén (Törökbecse /Novi-becej/; Kisköre és Tiszalök) a hajóút adottságai megfelelőek, azonban a szabályozatlan, középső szakaszon a szükséges hajóút paraméterek nem állnak rendelkezésre.

Előfordult olyan eset, hogy a hajóút szárazzá vált (Kisköre alvíz). Ezen a középső szakaszon 16 gázló található. A tiszai hajózást a jég beállás és zajlás okozta kiesés, valamint a magas vagy alacsony vízszint miatti kényszerszünet határozza meg. A hajózási időszak 265-295 nap. Hajózási korlátot jelent a már-már elavultnak számító három vízlépcső hajózsilipjének elégtelen szerkezeti kialakítása is. A Tiszán a torkolattól Szegedig megvalósítható a 2,5 méter merülésű hajók forgalma. Azonban a Csongrád és Kisköre közötti szakasz csupán 1,5-2,0 méter közötti merüléssel hajózható. Ezek a feltételek magán a Tiszán csak regionális jellegű hajózást tesznek lehetővé, de Szeged kikötője (a vízi úton kívüli egyéb feltételek fennállása esetén) bekapcsolható az aldunai nemzetközi forgalomba.

A Tisza magyarországi szakaszán nyáron az alacsony vízállás, télen a jégmegállás, jégzajlás korlátozza a hajózhatóságot. A vízi közlekedés és a keleti országrész regionális fejlődéshez

fontos a Tisza vízi útjának helyreállítása, és a folyó nemzetközi jogi státuszának rendezése, majd mielőbbi megnyitása a nemzetközi hajóforgalom számára.”

A folyó és partszakasza hasznosításának tervezése érdekében elsődleges funkciók kerülnek meghatározásra

Fő funkciók:

- Víz, mint közlekedési út.
- Víz, mint úticél.
- Víz, mint kapcsolati pont.
- Horizontális szempontok (vízi turizmus, turizmus, sport, üdülés).

IV.) A tervhez kapcsolható turisztikai koncepció alapjai, nagyközségi, térségi szintű hasznosíthatóságának elvei:

Kiemelt cél, és a koncepciónk alapja a természeti értékek feltárása, a táj karakterét meghatározó, megtartó tervezés és megőrzés. Továbbá a helyi erők megmozgatása a célok megvalósításában, a táj iránti fogékonyság növelése a hazai és a határon túli lakosság körében, minden korosztályt megcélózva. A kivitelezés során egyfajta közösségfejlesztő projekt lehetősége is adódik, amely a helyiek, és a témához alapszinten kapcsolódó civil szervezetek bevonásával zajlódhat.

Alapelv - elsősorban az adottságokra, de a fejleszthető attrakciókra, vonzerőre, és a fenntartható fejlődésre építve - a turizmus olyan irányú fejlesztése, amely a térségnek sajátos arculatot ad, és gazdasági fejlődést eredményez. Ez által nagyban hozzájárul az itt élő lakosság életminőségének javulásához, a természeti környezetre és az épített örökségre nem fejt ki negatív hatást. Megvalósítása esetén előnyösen befolyásolja a nagyközség és térségének gazdasági, társadalmi, kulturális életét és ökológiai környezetét is.

A turizmus fejlesztése tehát elképzelhetetlen a kapcsolódó társadalmi-gazdasági problémák megoldása nélkül. A turizmus rendkívül érzékeny a fogadóhely társadalmi-gazdasági mikrokörnyezetére. Ahol a látogatók kedvezőtlen tapasztalatokat szereznek, azt a területet

előzetes szándékukkal ellentétben hamarabb elhagyják, oda soha vissza nem térnek, és nem ajánlják másnak sem.

Fontos annak megvalósítása, hogy a nagyközségbe látogatók ne unatkozzanak, megfelelő programokkal találkozzanak Algyőn és környékén, valamint azok elérhetősége is problémamentes legyen. Pár napos egyhelyben tartózkodás – a felmérések szerint – már motiválttá teszi szabadságuk idején az embereket a rövid, pár órás helyváltoztatásra. Ebből a szempontból igen fontosak a térségben rövid idő alatt, könnyen elérhető élmények, az ezeket kínáló szolgáltatások. Ebben az esetben – bár soha nem mellékes – a külső és belső megközelíthetőség

Hasznos olyan programok integrálása, amelyek az Európai Unióban már évek óta preferált területet jelentenek a turizmusban (pl. sérült, mozgásában korlátozott személyek részvételének elősegítése; az ifjúsági turizmus ösztönzése stb.).

Földrajzi elhelyezkedésünkéből következően nem csupán a helyi, kistérségi, hanem a regionális, és a határon átnyúló interregionális, vagyis Eurorégiós illeszkedési és kapcsolódási lehetőségek feltárása is célszerű, meghatározó szempont

V.) A turizmus gazdasági jelentőségének jelene, várható alakulása:

Jelenleg a turizmus a világgazdaság egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata, növekedési üteme az utóbbi években rendszerint meghaladta a világgazdaság növekedési ütemét. A turizmus (világ) gazdasági jelentősége minden elemzés¹ szerint tovább növekszik: 2002-ben 3,1%-os növekedést mutató fejlődése várhatóan 2020-ig folytatódni fog.

A világban – és ez által térségünkben is - a turizmus fejlődését erősítő folyamatok:

1. gazdasági változások	• növekvő jövedelmek és bevételek
2. demográfiai változások	• növekvő lakosság és városiasodás • kisebb létszámú családok (kevesebb gyermek vállalása) • növekvő várható élettartam • idősebb korosztály arányának növekedése
3. technológiai változások	• személyszállítás fejlődése

¹ WTO, WTTC, Világbank elemzései és publikációi 2000-2002

	• a kapcsolattartási formák kibővülése
4. szociális helyzet globális változása	• megnövekedett szabadidő • a pihenés, kirándulás felértékelődése
5. geopolitikai stabilitás	• a terrorizmus fellángolása és a gazdasági recesszió problémái ellenére a világháborúhoz helyi háborúkhöz (pl. Dél-szláv válság) hasonló globális problémákat sikerült elkerülni.
6. egészségügyi biztonság erősödése	• a járványok (pl. SARS) elkerülésében és visszaszorításában egyre jobb eredmények világszerte
7. életmód, életminőség változása	• az egészséges élet, környezet, pihenés és szórakozás iránti igény növekedése • más népek kultúrájának, életének megismerésére irányuló igény növekedése (ami közvetetten az infokommunikációs eszközök fejlődésének köszönhető) • második, harmadik szabadság elterjedése

A turisták nemzetiségi megoszlása alapján egyrészt elmondható, hogy az országos adatokhoz hasonlóan a régiókba legtöbbször Németországból és Ausztriából érkeznek, másrészt, főként a földrajzi közelség okán, más régiókkal ellentétben jelentős arányt képviselnek a Romániából és a volt Jugoszláviából érkezettek is. Főként az olcsó vadászati lehetőségek és olcsó gyógykezelések miatt, jelentős az olasz beutazók létszáma is.

Szálláshelyek tekintetében a régióban a kereskedelmi szálláshelyek közül a szállodáknak a legrosszabb a kihasználtsága, míg a legdinamikusabb keresletnövekedés a panziók iránt nyilvánul meg. A külföldi vendégek nagyobb arányban keresik a szállodák szolgáltatásait, a belföldiek körében viszont az említett panziós elhelyezések egyre népszerűbbek.

Természeti adottságok következtében a térségünk gazdag a természetes és a természet közeli vizekben, így kiemelt turisztikai vonzerő lehet a nagy hagyományokra visszatekintő horgászat, illetve az összefüggő erdőkben a vadászat. A folyók mentén, természetvédelmi területeken emellett kedvelt kirándulóhelyek alakultak ki.

A turizmusfejlesztés a területfejlesztés része. Ennek szem előtt tartásával a stratégiai program céljainak dimenziói a következők szerint is elemezhetők:

- Gazdasági dimenziók A turizmus fejlesztésének stratégiája elsősorban természetesen a turizmusra, mint a gazdaság egy területére vonatkozik, nem elhanyagolva a turisztikai keresletteremtés és kínálatfejlesztés más dimenzióit sem.

- Társadalmi dimenziók egyfajta Algyő-identitás alakuljon ki a helyi lakosságban egy sajátos turisztikai arculat kialakulását eredményezik-e.
- Ökológiai dimenziók. (természetvédelem, tájjelleg megőrzése stb.)

Lényeges ebben a folyamatban is a komplexitás elve. Nem csupán a turizmus teljes körű fejlesztése a követelmény, hanem az ehhez kapcsolódó területfejlesztési, és a kapcsolódó területeké is. Tervezésük, megvalósításuk összhangban kell, hogy álljon más, Algyőt érintő fejlesztési programokkal.

A turisztikai termékfejlesztésnek azt kell eredményeznie, hogy olyan sajátos turisztikai arculat alakuljon ki, amivel Algyő és térsége bekerülhet a belföldi (és határon átnyúló) turizmus számára legfontosabb fogadó területek közé, és képes más nemzetközi piacon is komoly vonzerőként megjelenni.

VI.) A koncepció célja, ütemezése:

A térségünk természeti értékeinek védelme, az ökológiai hálózat fejlesztése kiemelt cél, melyek keretében a természet-közeli állapotban megmaradt víztípusok, füves élőhelyek, védett és veszélyeztetett növények védelme, védett területek erdőállományának fenntartása, a biológiai és táji értékek védelme és kímélő turisztikai célú hasznosítása valósulhat meg. Emellett ösztönözni kell a kulturált, környezetbarát, vendégváró település arculat kialakítását. A környezet minőségi javulása, a település hagyományőrző arculatának megteremtése a turizmus erősödését segítheti.

A belső környezet megfelelő alakításával, a lakosság környezeti tudatosságának fejlesztésével a települési és természeti környezet minőségi fejlődése érhető el. A környezetbarát szemlélet hosszú távon a turizmusban is kedvező folyamatokat indukál majd.

Rövidtávú célok:(1-6 év): Olyan sürgősen megvalósítandó és realizálható feladatokat foglal magába, amelyek a tudatos turizmustervezés és fejlesztés első lépését jelentik, s amelyek elengedhetetlenek a sikeres funkcionalitásának biztosításához.

1. A koncepcióban meghatározott prioritás szerinti koordinált, tudatos turisztikai fejlesztés megvalósítása, ehhez kapcsolódóan hatékony, szegmens-specifikus marketingtevékenység folytatása.
2. Algyő „felvitele” a potenciális turisták turisztikai térképére.

3. Ezt a célt szolgáló, támogató, hatékonyan és koordináltan működő helyi intézményrendszer kialakítása.

Középtávú célok: (6-10 év): Olyan célkitűzések megfogalmazása, amelyek reális megvalósítási ideje legalább 6-10 éves periódust feltételez.

1. Tudatos, a településfejlesztés célkitűzéseivel harmonizáló turisztikai arculatépítés.
2. A nagyközségbe érkező turisták számának tartós növelése, átlagos tartózkodási idejük meghosszabbítása mellett.

Hosszútávú célok (10 év-) Azon célok összessége, amelyek Algyő nagyközség turisztikai versenyképességének stabilizálása és megőrzése érdekében a koncepció tervezési időkeretein (6 éven) jóval túlmutatóan, hosszútávon kell, hogy irányadóak legyenek a fejlesztésekben.

1. A nagyközség fenntartható turizmusfejlődésének biztosítása a veszélyeztető, de befolyásolható tényezők tudatos minimalizálásával.
2. A lakosság életminőségének javítása a turisztikai szektor által.

Lakossági szempontból lényeges, hogy fejlődő turizmus csak ott alakulhat ki, tartható fenn, ahol a helyi lakosság is jól érzi magát, azonosul a hely vonzerejével, elfogadja a turizmus jelenlétét és alkalmazkodik is hozzá, és ahol a turisztikai kínálati elemek egy részének maga is fogyasztója, vagy legalábbis tisztában van a településre gyakorolt pozitív hatásaival. Ezért ennek kialakítása az algyőiek körében is folyamatos cél és feladat.

A terület turizmust befolyásoló éghajlata:

Csongrád megye meleg, száraz éghajlati típusú terület. Ez azt jelenti, hogy az országos átlag feletti középhőmérsékletű, amely 10,5-10,7 °C között változik, valamint az átlag alatti, 540-580 mm csapadékkal bír.

A turizmus szempontjából kiemelt időszakot vizsgálva, Magyarország napfényben egyik leggazdagabb és egyik legmelegebb vidéke. A relatíve meleg éghajlat forró nyárral is párosulhat, hisz országosan magas, 32 a „hőség napok” száma. A csapadék mennyisége átlag évi 1 mm-t csökken. A rövidebb távú modellszámítások a térség mediterrán jelleg felé való eltolódását mutatják az utóbbi 10 évben.

A kevés nyári csapadék és annak eloszlása, a napsütéses órák és az átlagnál magasabb évi középhőmérsékleti értékek miatt a térség üdülési potenciálja az ország térségeihez képest kimagasló. A téli időszakban a térség a gyógyüdülés szempontjából leginkább alkalmas

„kímélő” klímafokozatú zónába esik. A nyári időszakban viszont a magas hőmérsékletek miatt a „terhelő” klímájú térségek közé tartozik, ami a gyógyüdülés számára kevésbé kedvező. A nyári klíma-adottságok összessége viszont (sok napsütés, kevés csapadék) más szabadidős és sporttevékenységek számára jelentős vonzástényező lehet.

VII.) A megcélzott turisztikai fajták és célközönségük:

Egészségturizmus		
Gyógyturizmus	- Belföldi nyugdíjas vendégek - Egyéni betegek	- Belföld - Külföld, főként határ menti, Románia, Szerbia
Wellness, fitness	- Konferenciára, üzleti útra érkezők - Ifjúsági korcsoport - Fitness szervezetek	
Termálturizmus	térségben, vagy Algyőn nyaraló családok	
Aktív turizmus		
- Vízi turizmus - Kerékpáros turizmus	- Fiatal és középkorú gyerekes családok - Vízi sport klubok - Ifjúsági korosztály - Közép és idősebb korosztály	- Belföld - Külföld, főként határ menti Románia, Szerbia
Horgászturizmus	- Közép és idősebb korosztály - Civil szerveződések - Horgász Klubok	
Vadászturizmus	- Vadászklubok - Hobbi vadászok	
Lovas turizmus	- Lovas klubok, - Hobbilovasok	- Belföld - Külföld, főként határ menti Románia, Szerbia
Ökoturizmus		
ökoturizmus	- Természetbúvárok - Nyugdíjas szervezetek	Belföld

	• Idősebb egyéni vendégek • Kutatók • Városi polgárok • Algyőn és a térségben nyaraló családok • Iskolai csoportok	• Külföld, főként határ menti Románia, Szerbia
• Falusi turizmus	• Városi polgárok • Üzletemberek • Magyar falu hangulatát kereső külföldiek • Gyermekes családok	• Belföld • Külföldiek

A Tiszához, mint turisztikai attrakcióhoz korábban első sorban a fürdőzés élménye párosult (szabad és fizető strandok). Ma már ezen kívül a víz és a vízpart kedvelői, vagy a horgászat hívei is felfedezik maguknak. Ennek formája szervezett, turisztikai hasznosítás (pl.: öko- és gyalogtúra, családi hétvége, kerékpár túrák, sporttevékenységek)

VIII.) Fogalomkör, ami a kivitelezést meghatározza:

Vízi turizmus olyan aktív szabadidős tevékenység, amely a vízen, vízben (természetes vagy mesterséges folyó-és állóvíz) történik és az utazó legalább egy olyan szolgáltatást vesz igénybe, ami a vízi forgalmat és vízi turizmust kiszolgáló és fenntartó létesítményeknél és szervezeteknél fogyasztást eredményez (kikötési díj, vízi sporteszköz bérlete, hajóbérlés hajójegyváltás stb.) A vízi turizmus fogalomkörének részterületei a következők: vitorlázás, motoros és jacht turizmus, evezős turizmus, utasszállító- és sétahajók.

Kerékpáros turizmus olyan szabadidős, vakációs vagy látogató tevékenység, amely a kerékpározáson részben, mint közlekedési módon, részben, mint kikapcsolódási formán alapszik. A látogató a kerékpárt két pont között, vagy egy körútvonalon közlekedési eszközként használja. A kerékpáros turizmus magában foglalja az egynapos látogatást, a rövid kirándulást és a hosszabb kerékpártúrát. A kerékpározás lehet az utazás fő célja, vagy csak része egy adott célterület meglátogatásának. Lényeges az, hogy a kerékpározást a turista a kirándulás vagy az üdülés szerves részének tekintse.

Rekreáció: A szabadidő eltöltés kultúrája, a rekreálódó felüdülését, felfrissülését és szórakozását eredményezi. A rekreáció célja a szabadidő hasznos eltöltése. Ide tartoznak a szabadidős sportok, hobbik, kultúra, művelődés. Szabadidőnkben is el tudunk menni kajakozni, kenutzni, úszni stb., úgy, hogy nem kell élsportolónak lennünk. Csupán azért járunk el, mert kedvünket leljük benne.

IX.) Alsó Tisza szakaszon a folyóhoz, vízparthoz és hajózáshoz kapcsolódó turisztikai szolgáltatások és forgalmuk:

Az alsó Tisza szakaszon Algyőhöz közel kiépített vízi környezet Mindszent, Csongrádon, a területünkhöz közvetlenül kapcsolhatóan, azt befolyásolóan Szegeden található. Szegeden több vízparti vagy úszóműves vendéglátó egység működik, amelyek elsősorban gasztronómiai, vendéglátó és rendezvényszervezési szolgáltatásokat nyújtanak (Szabadság úszóház, Tisza Dokk, Víg Matróz úszóház, Tisza River Cafe Club, Horthy Csónakház, Kiskőrössi Halászcsernye, Öreg Kőrössi Halászcsernye, Öreg Honvéd Kisvendéglő). A szolgáltató helyek színvonala megfelelő, néhány új, vagy felújított úszóház esetén kiváló. A szolgáltatás színvonala többségében kiváló. Forgalmuk szezonálisan jelentős, szolgáltatásaik – elhelyezkedésüknek is köszönhetően - népszerűek, nagyszámú vendéget vonzanak. A Víg Matróz és a Horthy úszóház marketing tevékenység nélkül ugyan, de igény esetén tud biztosítani bérelhető kishajót, csónakot is. Ezen szolgáltatás színvonala azonban igen alacsony, forgalma elenyésző. A Tisza szegedi, ill. kistérségi területén kizárólag a Szegedi Hajóállomáson működő vállalkozás nyújt sétahajó szolgáltatást. A vállalkozás (Danuvia sétahajó) a nyári hónapokban hétköznap és hétvégén is, szezonon kívül csak hétvégén működteti 130 fő befogadására képes, termes sétahajóját a Tiszán. Programja egyszerű városnézés, a Boszorkánysziget és a Maros torkolat között, ill. rendezvényszervezés a hajón. A hajó korszerű, komfortos. A szolgáltatásról információ a helyszínen, a Szegedi Turinform Irodában és interneten kapható. Forgalma átlagos, kihasználtsága – kapacitásához képest - alacsony. A Tisza „Fóka” elnevezésű partszakaszán üzemel a Csónakda elnevezésű kisvállalkozás, amely kajakok és kenuk bérbeadásával foglalkozik. A helyi lakosság körében népszerű, forgalma a szezonban nagyra lehet számítani.

Közforgalmú személyhajó kikötőként jelenleg kizárólag a Hajóállomás üzemel. Kikötői szolgáltatásokat (pl.: hajó bértárolás) több úszómű is nyújt (Szabadság úszóház, Tisza Dokk, Víg Matróz úszóház, Tisza River Cafe Club, Horthy Csónakház, Tápéi Jachtkikötő).

Kihasználtságuk magas, szezon végére eléri a 90-100%-ot. Szeged belterületén a szabadstrandok a partfürdő kivételével engedély és üzemeltető nélkül működnek. A 2012. késő nyarán megnyílt partfürdői szabadstrand forgalma még nem mérhető, azonban az eddigi tapasztalatok alapján átlagosnak mondható.

Összességében elmondható, hogy a Tiszához kapcsolódó turisztikai szolgáltatások gazdasági ereje Szeged turizmusában nem számottevő. Amennyiben a gasztronómiai szolgáltatásokat leszámítjuk ez az arány már szinte ki sem mutatható. A felsorolt szolgáltatók által foglalkoztatott munkaerő nem haladja meg az ötven főt. Ezen belül a vízi sportban, hajóbérleteztetésben és sétahajózásban dolgozók száma nem éri el a fél tucatot sem.

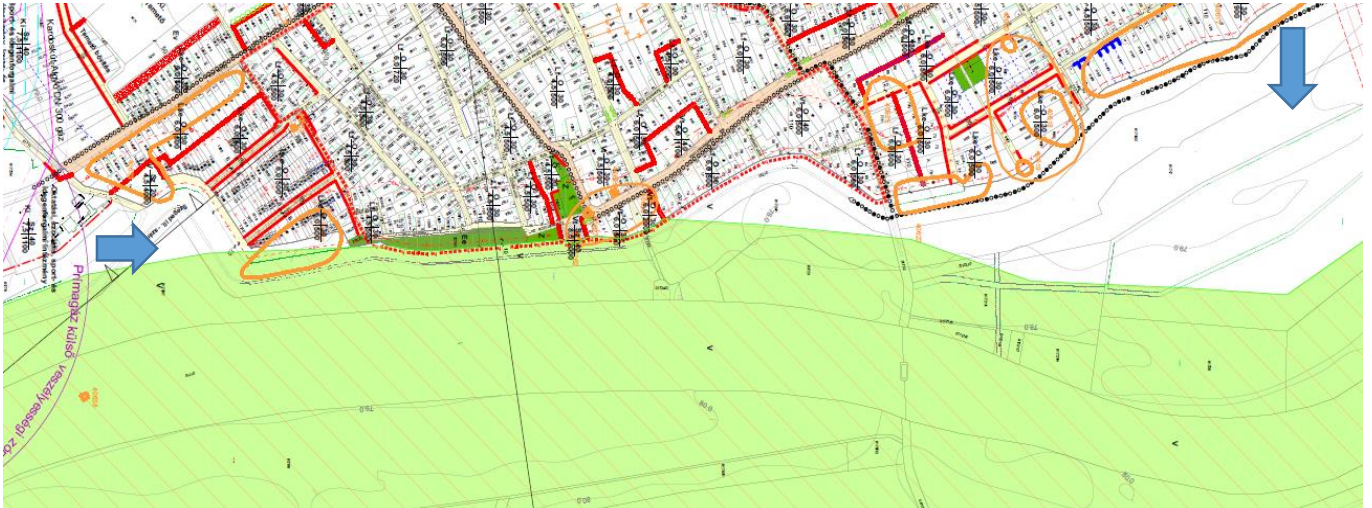
X.) Algyő Tisza-ártér fejlesztéséhez főbb pontokban az alábbiakat javasoljuk:

- Vegyük számba a partszakaszon jelenleg is tevékenykedő, vagy oda települni készülő vízi létesítményeket és tervezetten biztosítsuk közműellátásukat.
- Végig a part mentén, megfelelő tájrendezés által a helyszínen barátságos, parkosított zöldterületet alakítsunk ki sétautakkal. A töltés és a parti út feleljen meg, és szolgáljon gyalogos-, futó- és kerékpárútként, valamint szükség esetén szervizútként.
- A kialakított helyeken, ahol célszerű, készüljön el a közvilágítás és ahol szükséges a közművesítés is. Lehetőség szerint környezetkímélő pl: napelemes világítótestek kihelyezése.
- Kerüljenek ki szezonálisan kihelyezhető utcabútorok, szemetesek, rekreációs élményelemek.
- Az útépítéssel együtt rendezzük a hullámtér terepviszonyait és lefolyását a pangó vizek megszüntetése érdekében.
- A parton létesüljenek kikötőbakok, az úszóművek szabályos kikötése érdekében.
- A kijelölt területen alakítsunk ki később szabad strand üzemeltetéséhez szükséges infrastruktúrát, addig szabadidős területet.
- Tervezzünk az aktív vízi- és szárazföldi szabadidősporthoz szükséges építményeket és az üzemeltetéséhez szükséges infrastruktúrát

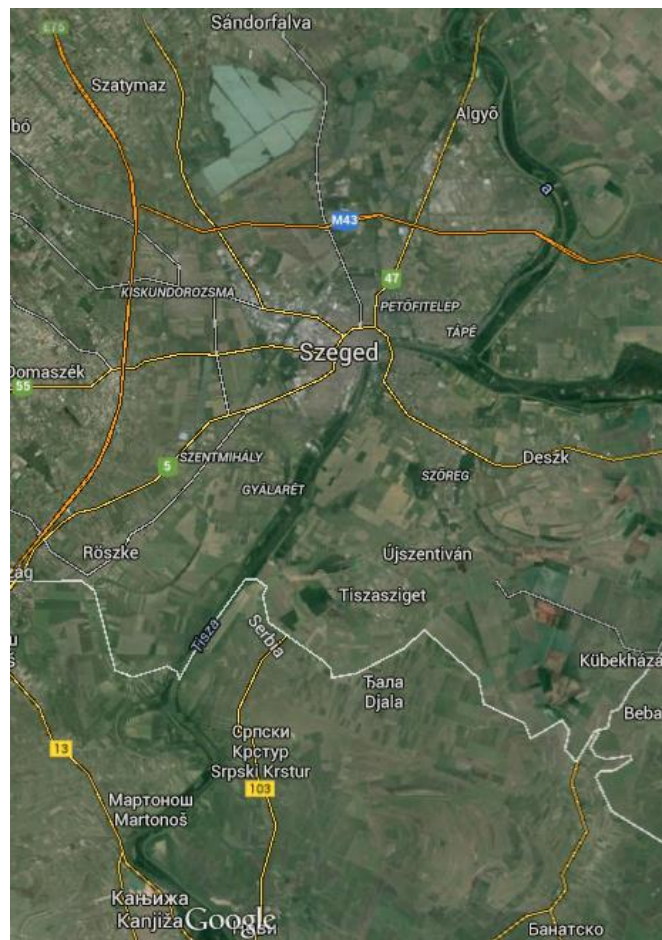
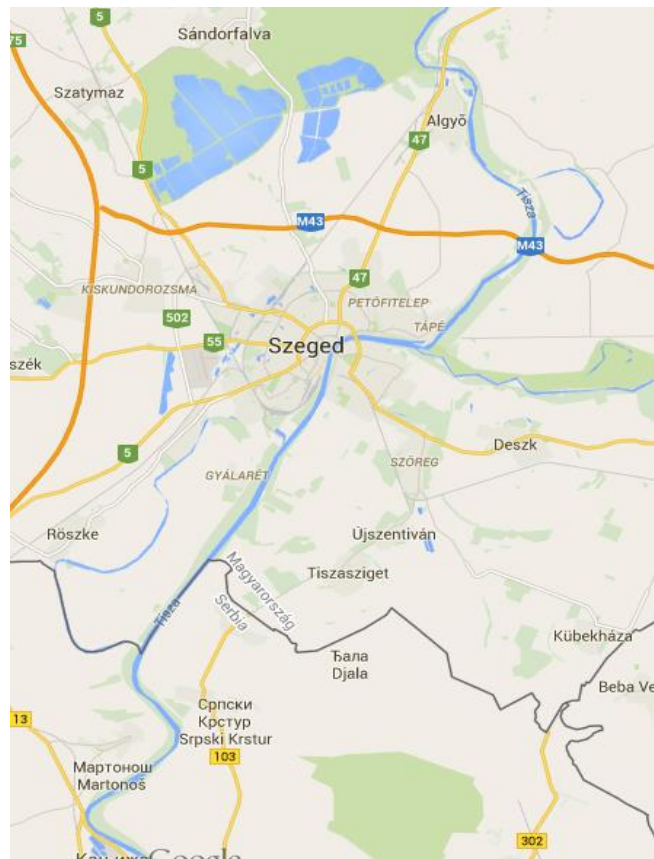
XI.) Megvalósítási ötletek:

A Tiszához kapcsolódó projekt területi szempontból két (tágabb és szűkebb) nagyságrendre bontható.

1. A szűkebb terület: Algyő nagyközség közvetlen területe. Ennek szakasza a Levendula Hoteltól az algyői hídig terjed. (3,5 km.)

2. A bővebb terület: határon átnyúlva Magyarkanizsától Sándorfalváig terjed. (50 km.) A szűkebb szegmens a bővebb rendszernek szerves része, egysége.

XII.) A szűkebb, algyői szakasz lehetőségei, tervei.

A területre tervezett koncepció, turisztikai, szabadidő, sport és rekreációs eszközök, rendszerek alapja a természeti adottságok kihasználása, a természetvédelem, ökológia. A megvalósítás helyszínei is a meglévő, vagy már kialakított adottságokhoz, településszerkezeti tagozódáshoz kapcsolódik. A partszakasztól a lakott terület három kiépített úton közelíthető (piros nyíllal jelezve) A terület a megközelíthetőség, és tájegységként 4 fő részre osztható:

1. Téglás utca, levendula Hotel töltésszakasza, és az un Gabona kikötő közti terület.
2. Gabona kikötő, és a Komp utca közti terület.
3. Kedvtelési célú hajó kikötő és az un. szabadstrand (szabadidőpark) területe.
4. Szabadstrandtól a hídig terjedő rész.

Ezeket a területeket lehet adott önálló egységeket is kialakítani (pl. szabadidőpark), azonban fontos, hogy a területek egymással összeköttetésben, teljes területi, funkcionális egységben legyenek.

A tervezett, javasolt egységek egy része adott területhez kapcsolódik, a többit a megvalósíthatósági tervek, és területek adottságait elemezve lehet meghatározni. Az 1-es és a 2-es szakaszokra azokat érdemes tervezni, kivitelezni, amely a Levendula Hotel lakóinak igényeit is kiszolgálják, onnan kiinduló rövidebb útszakaszokhoz, sétához kapcsolódik.

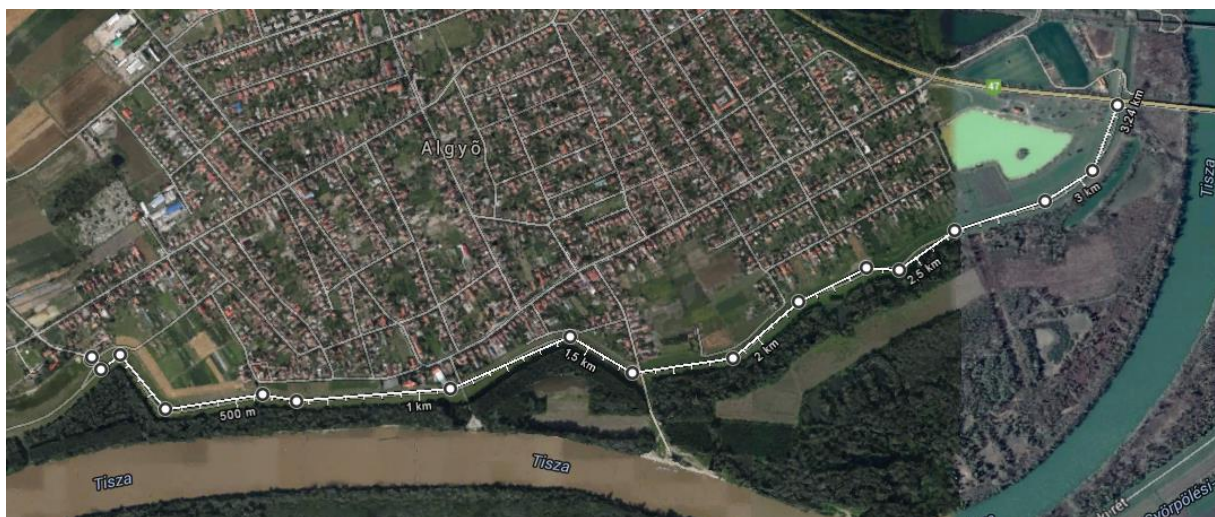
A 3-as terület egységes, adott funkciójú.

A 4-es szakaszon a tematikus célirányosan megközelítő attrakciók kerülhetnek kialakításra.

A turisztikai lehetőségek, az ehhez kapcsolódó úthálózat két szinten valósulhatnak meg.

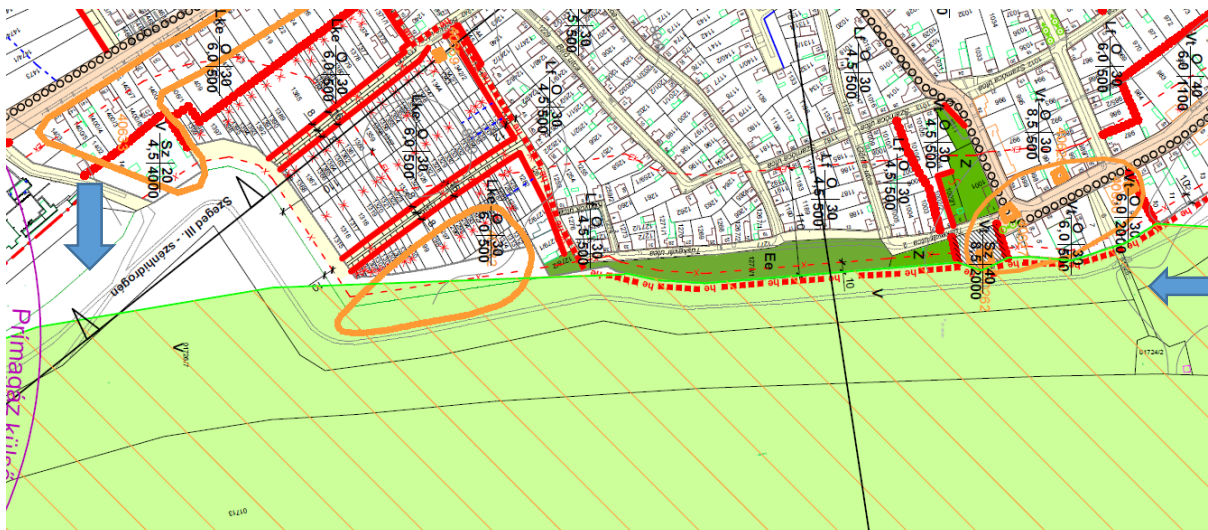
- 1.) Tisza közvetlen partszakasza, az ártéri terület.
- 2.) A töltés megjelölt szakaszán a töltéstető útja. Itt az ATIVIZIG szabályai érvényesek a közlekedési eszközök engedélyezése, használata tekintetében.

Az elkülönülés főként a turisztikai, sport lehetőségek megvalósításában kap szerepet, pl. a kerékpározás, lovaglás, gyalogtúra tekintetében.

XII/1.) A Levendula Hoteltől a Gabona kikötőig terjedő szakasz:

A közel 900 m-es partszakaszon aktív és passzív elemekkel kialakított sétaút, tanösvény, pihenőhelyek kialakítására van adottság, lehetőség. Ennek tematikája szerint a családok minden tagjának, illetve minden korosztálynak megfelelő eszközök, információs rendszerek kerülhetnek kihelyezésre.

A tanösvényen a természethez kapcsolódó információkon túlmenően történelmi, folklór, népi mesterségekhez kapcsolódó információk kialakítása.

- Halászati tanösvény: a Tiszában élő halakat, a halászati eszközöket, hagyományokat mutatja be információs táblákon, séta keretében
- Óriás makettek fából: a Tisza illetve a hullámtér élőlényeiből anatómiailag hű, de nem aprólékosan kidolgozott nagyméretű makettek, amiket a fákra helyeznénk fel. Így az áradástól is védett. Ehhez sok feladat is kapcsolódna a fenti füzetekben.
- Halászfalu, (halászkunyhó/halásztanya) kialakítása: a tiszai kínálathoz kapcsolódó lehet a település halászati múltját felelevenítő halásztanya, amely az egykori halászfalu életébe enged betekintést. Hiteles másolat a halászok életét mutatná be, régi halászati eszközök kiállításával, a különböző halfajok preparátumaival, életképekkel (pl. halászhajóhoz kötődő cselekmények, élethelyzetek ábrázolása életnagyságú bábukkal). Perspektivikusa régi halászhajó készítése, kiállítása (mint régen Szegeden a Keszeg nevű, jelenleg Ópusztaszeren kiállított hajó) egyrészt látványelemként funkcionálna, másrészt az érdeklődők belülről is megtekinthetnék ezt, mint kiállítóhelyet.
- Vízimalom nagy méretarányú makett: Algyőn régen működött vízimalom, ennek hiteles mása a malom működésének interpretációja.
- Természetbarát játékok, amelyek mobilak, kölcsönözhetők.
- Erdei tornapálya kialakítása.
- Természetjárás oktatásához gyakorlati terephely kialakítása. (pl. Csongrád Megyei Természetbarát Szövetséggel együttműködve.) Ez a kirándulóknak is hasznos lenne, nemcsak az ilyen irányú továbbképzésen résztvevőknek.

- Úszó tanösvény: Ez egy olyan stég, vagy úszómű, amin van egy alapfelszerelés: mini labor, távcsövek, mikroszkóp, határozókönyvek, szélességmérő, stb. természetesen feladatlapok. Max. 20 fő foglalkoztatására lenne alkalmas. Ha pl. nagyobb csoport jön felelhető a „szárazföldi” feladatokkal.

Tisza-parti tanösvény fejlesztése:

- A meglévő tanösvény továbbfejlesztése (vagy új kialakítása) szükséges az élményjelleg fokozása érdekében.
- Útvonal szélesítése, rendezése, továbbépítése, kitáblázása
- Interpretáció fejlesztése, élményjellegének fokozása. A hagyományos tájékoztató táblák mellett változatosabb interpretációs eszközök alkalmazása (pl. földszelvény, madárodú, hangyaboly interpretációja), horgász, halász stb. eszközök.
- Gyermek számára játékos feladattáblák kihelyezése
- Megfigyelőpontok kialakítása, pl. attraktív megoldást jelenthet a víz fölé benyúló kilátópont.
- Geocaching állomások kialakítása.
- Főként csoportok, szervezett osztályok részére foglalkoztató füzetek kiadása felnőttek és gyermekek részére, kapcsolódó nyereményjátékokkal (helyes válaszok esetén átvehető kisebb ajándékok)
- Munkáltató füzetek kidolgozása. Ezek lehetővé tennék, hogy a csoportok vezető nélkül, „önjáróként” mozognának a területen. Az egyes témakörök feldolgozása a különböző kompetenciaterületek fejlesztésére, az ismeretek komplex alkalmazására, bővítésére és az élményszerzésre fektetne hangsúlyt.
- „Kincskereső” füzet, amivel bejárják a terepet, így ez kicsit intenzívebb mozgásos feladattá válik.
- Pihenőhelyek kialakítása (padok, szemetesek esőbeállók, piknik tisztások)

A pihenőhelyeket olyan közönként kell kialakítani, hogy az idősebbek (vagy lustábbak) megfelelő távolságonként le tudjanak ülni, vagy csak egy nyugodt környezetben akarják a természetet, a friss levegőt élvezni.

Gyermekeknek a természeti lehetőségek, pl. vízmosáson átjutás adhat mozgáslehetőséget pl, függőhíd, kötélhágcsó a rendes híd (átjáró mellett)

Szabadtéri játékok gyerekeknek. Egyszerűen kivitelezhető szabadtéri játékok, amik nem igényelnek bonyolult előkészületet és speciális eszközöket - csak egy mező kell hozzá, és indulhat a családi szórakozás.

XII/2.) Gabona kikötő területe:

A volt gabonakikötő területén célszerű kikötő kiépítése. Ezen a helyen már korábban a meglévő lábakon álló épület, mint kiszolgáló létesítmény megtervezésre került. Ezt a teljes hajózási időszakban használni lehet. A területen helyre kell állítani a megroggyant acél támfalat a betonszerkezetek. Ennek kialakítása érdekében pályázati forrást tervezünk felhasználni.

Új színvonalas kikötési és szolgáltatási háttérrel rendelkező vízi, és parti kiszolgáló rendszert kell megvalósítani. A villany, víz és szennyvízbekötésre korábban már voltak engedélyek.

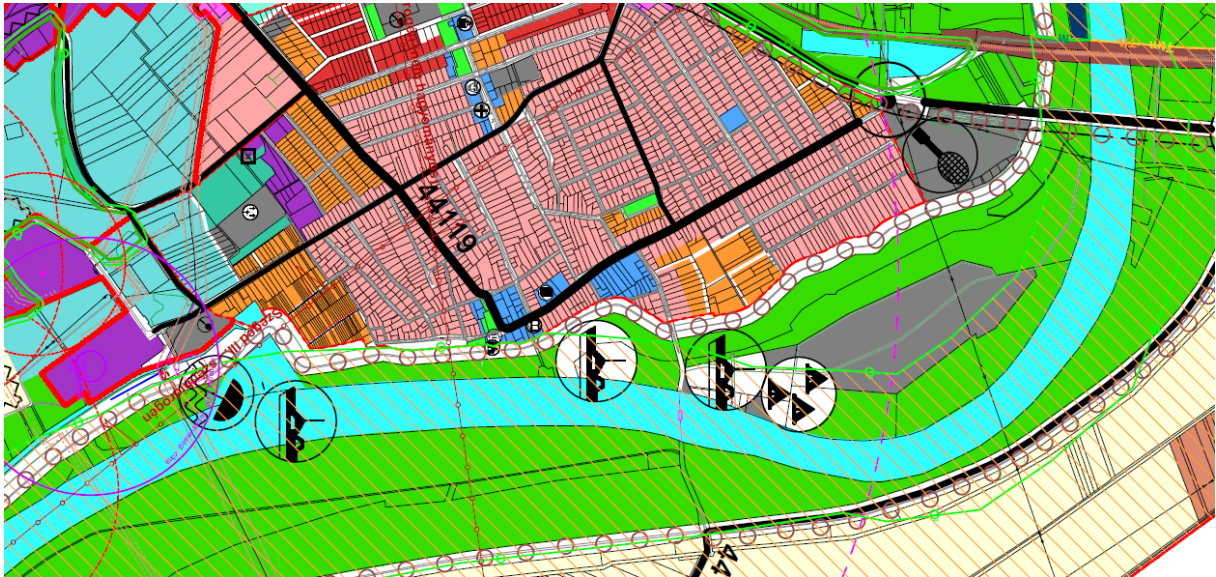
Korábban itt a ki és berakodáshoz használt gépek, eszközök voltak telepítve. Ebből adódóan a talajon cső és vascsonkok találhatók, a megroggyant, rozsdás acél támfal és tartó szerkezetei közvetlenül a parton meredeznek. A folyóparton futó út, és tanösvény itt halad keresztül. Ez gyerekek és turisták részére balesetveszélyes lehet, valamint nagyon rontja a táj kinézetét, illetve az ÖKO jelleget.

Korábban a területre komplex kikötőterv készült, kiszolgáló parti egységekkel diplomaterv formájában. Ez több hasznosítható elemet tartalmaz. A terv megtalálható az alábbi linken:

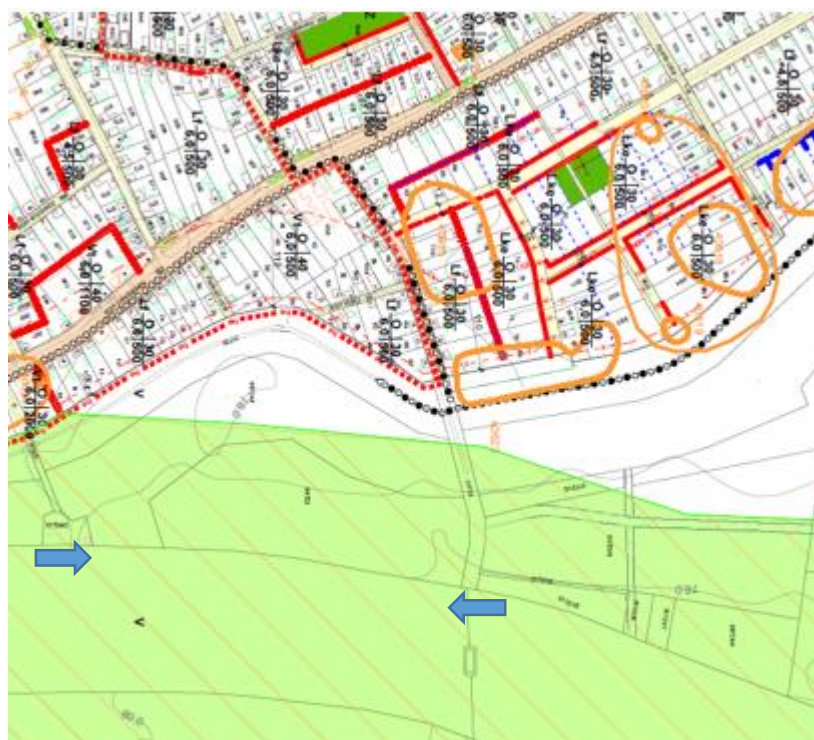
<file:///D:/Dokumentumok/Algy%C5%91%20Test%C3%BClet/Tisza%20terv/Gabonaki k%C3%B6t%C5%91%20diplomaterv.pdf>

Az ide tervezett komplexum a mai kornak megfelelő (magasabb színvonalú) technikai és szolgáltatási háttérrel rendelkezhet. A ponton rész főként kedvtelési célú úszójárművek tárolását tenné lehetővé, valamint kishajó kikötésére is alkalmassá lehet tenni.

Algyőn jelenleg 3 helyre van kikötő engedély, tehát lehet kikötőt létesíteni, a szállodánál, Gabona kikötőnél, és a jelenlegi kikötőnél a szabadstrandon. Ezt a szabályozási tervek is tartalmazzák:

XII/3.) A Gabonakikötő és a „szabadstrand” közötti, közel 500 m-es szakaszon folytatódik a sétaösvény, tanösvény, pihenőhelyek kialakítása.

XII/4.) Pihenőpark (szabadstrand):

Ez a terület a Tisza folyástulajdonsága következtében történelmi idők óta kiépített, hasznosított terület. Korábban itt működött a komp. Homokos partjának köszönhetően strandként hasznosították, szórakozó helyként a Kócsag nevű hajó volt kikötve.

Évek óta itt üzemel a kedvtelési célú hajókikötő, valamint a csónakok lerakására szolgáló sója tér. Ennek köszönhetően adódik a funkció, szabadstrand, vízparti szabadidőközpont.

A szabadstrand kialakítását célzó kezdeményezés több okból kifolyólag nem valósult meg, helyette a folyó parti szabadidőközpont kerül kialakításra. E mellett a kedvtelési célú hajókikötő is itt marad a továbbiakban. Ennek üzemeltetése, a közeljövőben lejáró engedélyek meghosszabbítása, és az ehhez szükséges feltételek megteremtése –a korábbi nyilatkozatai és vállalása alapján- az üzemeltető egyesület felelőssége.

Néhány tiszai példa a szabadstrand, illetve a partrendezésre.

Tiszaújlak:

Tivadar:

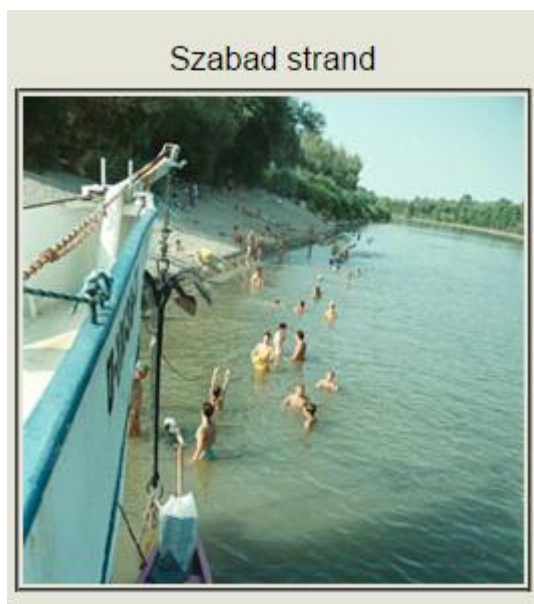
Mindszent:

Szentes:

Algyő a honlap szerint:

A szabadidőpark területén megfelelő tereprendezés, folyamatos karbantartás, teljes szezonra azonos minőségű talaj biztosítása szükséges.

Lényeges feltétel kommunális létesítményként öltöző, WC kihelyezése. Egy része már ott van, más egységek korábbi pályázatból nyert konténerek áthelyezésével kivitelezhetők. Szükséges szabad téri tusoló létesítése. Fedett szeméttárolók, tűzrakó helyek létesítése célszerű. E mellé a szabadidős sportolást (röplabda, kispályás strandfoci) lehetővé tevő rész kialakítása a cél, a napozóktól távolabb, hogy a funkciók ne zavarják egymást.

A parti hajótároló konténer alkalmas kajakok, kenuk tárolására, használatára, illetve a bérleti lehetőség megteremtésére. Vízre szállás a hajókikötőről, vagy partról lehetséges. Algyőn kajak-kenu szakosztály működik, akiknek a működését szintén ezen a területen kell biztosítani.

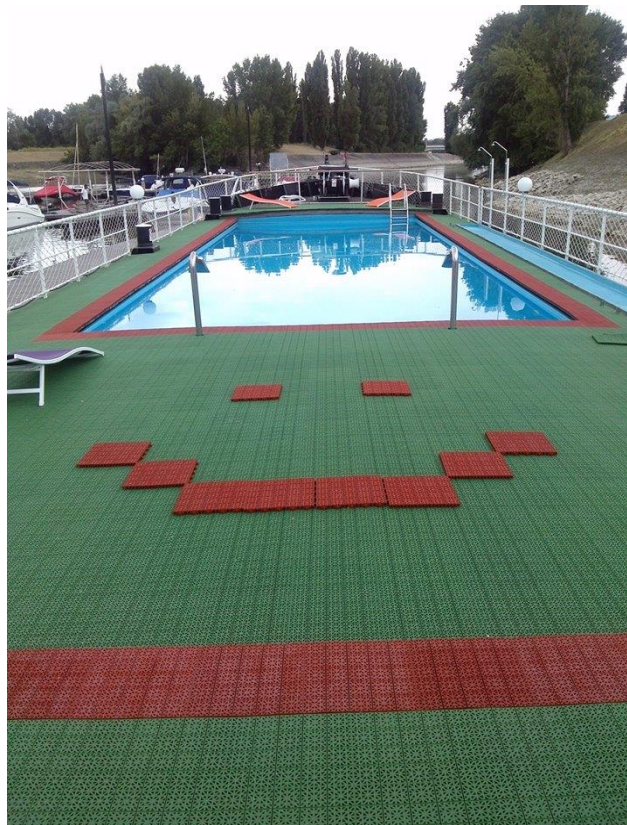
Cél, hogy családok, baráti társaságok kulturált körülmények között töltsék el a szabadidejüket, és legyen lehetőségük sütésre, főzésre.

Célszerű egyes területeken a táborozás kempingezés megtiltása, és ennek céljára terület kijelölése. Ez a rész –az új kikötő kivitelezéséig- a vízitúrázók részére is kikötési pontként szerepelhet.

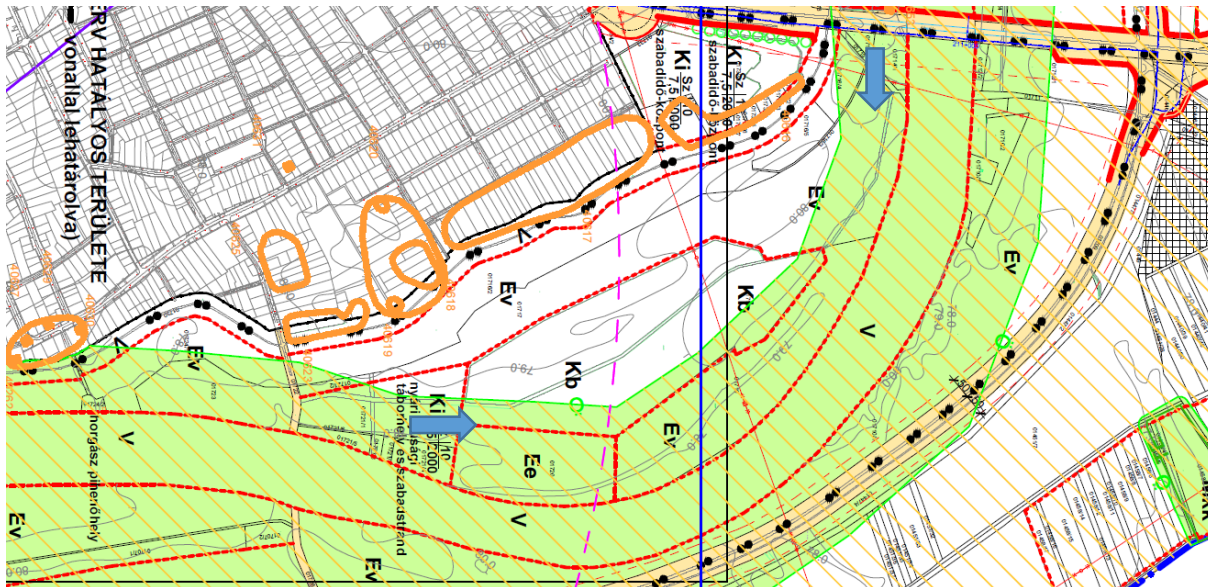
Lényeges, hogy a Tiszában fürdeni TILOS, ezért mindenki saját felelősségére mehet bele. Erre a figyelmeztető táblák elhelyezése is szükséges. Ezért is fontos a „hűtési” tisztálkodási lehetőséget szolgáló tusolók megléte.

A fürdési lehetőség kialakítása. Turisztikai vonzerő növelése érdekében perspektivikusan meg lehet vizsgálni - speciális kínálati elemeként - uszálystrand létesítésének lehetőségét. Ezen a fürdésen túl lehetősége van azoknak is napozni, pihenni, akik nem a karnak a homokban, a természetben ülni, tartózkodni, de a szabadban akarják idejüket tölteni. Medencékkel, öltözőkkel és szociális blokkal, büfével kiépítve a természet közeli fürdőzés élményét adja, de biztonságos környezetben

Uszálystrand:

XII/5.) A szabadidő park és a híd közti terület:

A legkevésbé kiépített, hasznosított rész. Sok út található, korábban terepmotorsok, autósok használták. Nagysága, elhelyezkedése alapján ezen a részen sétaútvonalak, kalandpark kialakítására van lehetőség. Kalandpark mellett paintball, vagy airsoft pálya kialakítása is lehetséges. Fontos, hogy valamilyen egyedi jegyeket, más hasonló helyektől eltérő szolgáltatás is legyen. Megfontolandó, hogy amennyiben más hasznosítási ötlet nincs, a meglévő hadipark eszközállománya itt kerüljön hasznosításra.

Egyéb tekintetben a folyó parti túra útvonal, illetve pihenőrészek kialakítása lehetséges.

A hídhoz kiérve magántulajdonban levő horgásztó található, amelynek partszakasza nincs hasznosítva. Ennek kialakítása befolyásolhatja a térség vonzerejét, turisztikai hasznosulását.

Turisztikai vonzerőt, és szabadidős tevékenységet szolgálhatja mini golfpálya kialakítása. Ehhez sík, nagyobb kiterjedésű, bekeríthető terület szükséges, és nem ártér, ahol sérülhet a pálya. Ezért vagy a szálloda, vagy a Halászcserda melletti horgásztó környezetében (ha van önkormányzati tulajdonú rész) területén célszerű.

A különböző egységeket célszerű úgy kialakítani, hogy a megközelítés könnyű és biztosított legyen. Gépkocsival a 47-es út forgalma biztosíthatja a keresletet, ezáltal a nagyobb beruházás igényű projekt megtérülését.

Szükséges kivitelezés fejlesztés:

- Fogadóépület kialakítása (pénztár, vizesblokk) Amennyiben más egységhez kapcsolódik, a már meglévő egység kihagyható.
- Máshol nem található nagyságú, és minőségű mini golfpálya kialakítása, látványos kertépítészeti megoldásokkal

XIII.) A fenti hátterek lehetőséget szolgálnak, illetve támogatják, lehetővé teszik aktív turisztikai tevékenység megvalósulását, amelyek az alábbiakban összegezhetők:

Algyő környékén fellelhető természet közeli értékek, természetes, vagy kialakított látnivalók vonzó célpontokat kínálhatnak az aktív kikapcsolódás kedvelőinek is. Különböző kerékpáros, gyalogos és lovas túrák indíthatók. Ehhez a szükséges infrastrukturális háttér, és szolgáltatáskör kiépítése is célszerű.

XIII/1.) Kerékpáros lehetőségek, szolgáltatások kialakítása:

A szállodához közel, vagy a tervezett kikötőnél kialakítható egy kerékpáros centrum, ahol a kerékpáros turisták megpihenhetnek, elvégezhetik a szükséges javításokat, beszerezhetik a szükséges eszközöket, ételcsomagokat, innivalókat. Itt kerékpárkölcsonzó is kialakítható, különböző (gyermek és felnőtt) túra kerékpárokkal. A szálloda, vagy kemping szálláslehetőséget biztosítaná a kerékpárosoknak.

Ehhez kapcsolódó kialakítható funkciók, szolgáltatások:

- Kerékpártároló
- Kerékpár szervizpont (szerszámokkal, kerékpármosóval)
- Szabadtéri pihenő grillezővel (a parti tervekkel egybefüggően)
- Községi terek csoportosan érkező kerékpáros turistáknak. (Ez a gyalogos és más turista terekkel együttesen kezelhető)
- Étkezőhelyiség, ételkészítési illetve rendelési lehetőséggel (pl. szabadidőközpont konyhájáról), étel- és ital automatákkal
- Kerékpáros útvonalak kijelölése, kitáblázása (a településen belül, a kisebb forgalom miatt kiépített kerékpárút kialakítása nem feltétlenül szükséges, az útvonalak jelölése

elegendő; kivételt képez ez alól a 47-es úton való biztonságos átkelési lehetőség megteremtése a gyalogos átkelőhellyel együtt)

- Kerékpáros túratérkép kiadása
- Kerékpártárolók elhelyezése a turisztikai attrakcióknál, a vasútállomásnál
- Kerékpáros szervizpontok kialakítása a frekvenciátaltabb helyszíneken, pl. fürdőnél, Tisza-parti útvonalnál (kihelyezett eszközök a kisebb javítások elvégzésére)
- Kerékpáros pihenők kialakítása a séta- és túraútvonalak mentén
- Kerékpárút Szegedig: a 47-es út tervezett fejlesztésével kerékpárút is kiépítésre kerülhet Szegedig, amely nagyban segítené a kerékpáros turisták megnyerését.
- Kerékpáros barát közlekedési lehetőségek kialakítása – együttműködés a MÁV-val kerékpárszállításra is alkalmas vonatok (rail-train bevonása) indítására.
- Kerékpárok szállítása a vízi közlekedési eszközökön ♦
- Kerékpáros barát vendéglátó- és szálláshelyek kialakítása (szabadidőközpont)

XIII/2.) Természetjárás:

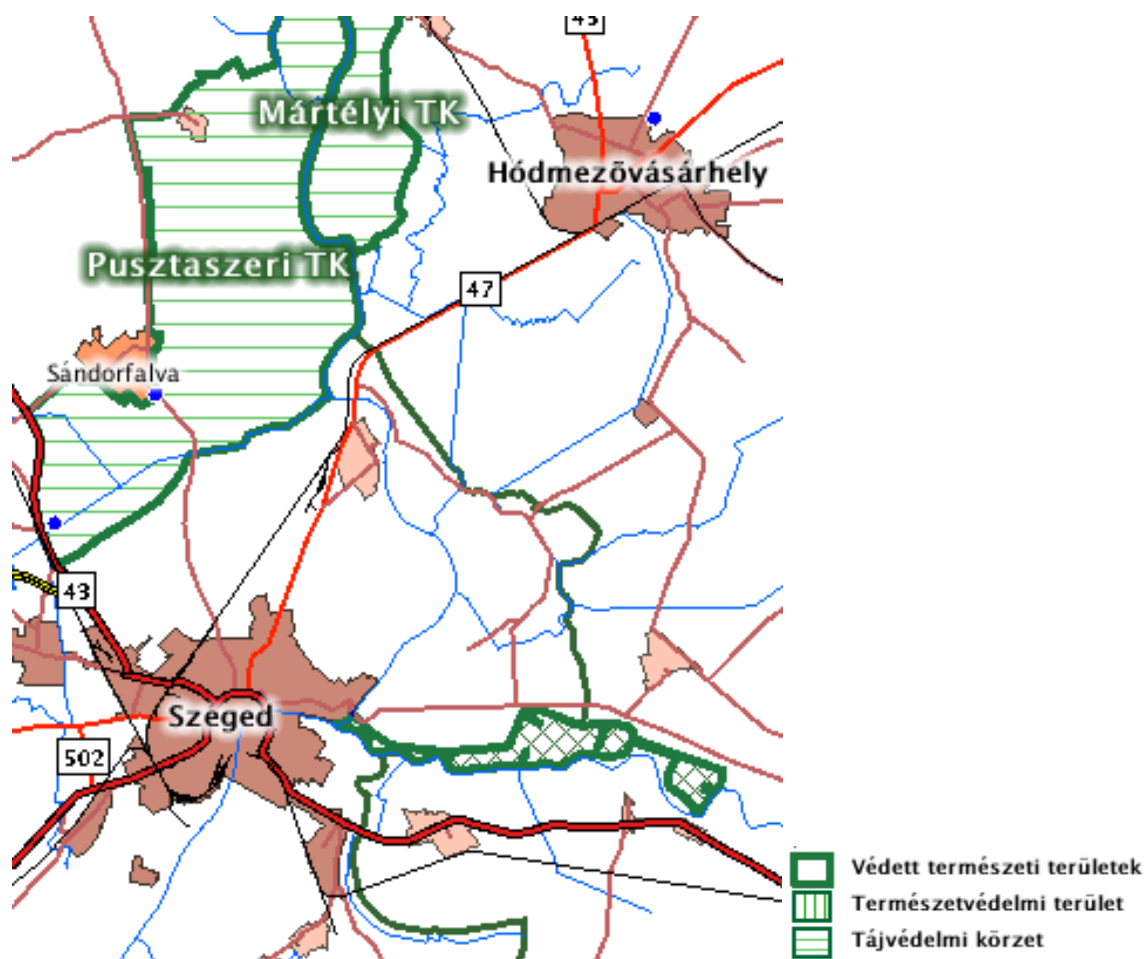
Az ökoturisztikai programok infrastruktúrájának és szolgáltatáskörének fejlesztése és a hatékonyabb marketing növelheti szolgáltatást igénybe vevők számát.

Ehhez szükségesek fejlesztési cél érdekében az alábbiak a fő feladatok:

- Tanösvények kijelölése, kitáblázása (tematikus utak létrehozása)
- Ökoturisztikai túratérkép kiadása az új tanösvények és szolgáltatások feltüntetésével
- Meghirdetett garantált szakvezetési programok, környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó rendezvények rendszeres szervezése a Kiskunsági NP Igazgatóság szakmai segítségével
- Pihenőhelyek kialakítása a túraútvonalak mentén (játszórét, piknikrét, esőbeállók, tűzrakó helyek, utcabútorok). Természetesen a vízparti és kerékpáros centrumokkal együtt kezelhető.

A nagyközségeken belüli területeken kívül jó lehetőség adódik a környező területek bekapcsolására, hosszabb útvonalak kijelölésére. Ez a terület is a természetvédelemhez kapcsolódhat.

Környezetünkben található védett területek:

Körös-éri Tájvédelmi Körzet

Mint az az első részben jeleztük jelenleg csak a hídtól Dóciig van kijelölve turistaút. Ezen túlmenően kell új útvonalakat kialakítani Algyőn, a töltésen, folyóparton, és kapcsolódva a természetvédelmi, tájvédelmi körzetekhez. Ez a kerékpáros turizmusra is igaz. A Pusztaszeri, Körös-ér és a Mártélyi tájvédelmi körzetek jönnek számításba. Ezen a területen kivitelezhető lehet vízi tanösvény kialakítása.

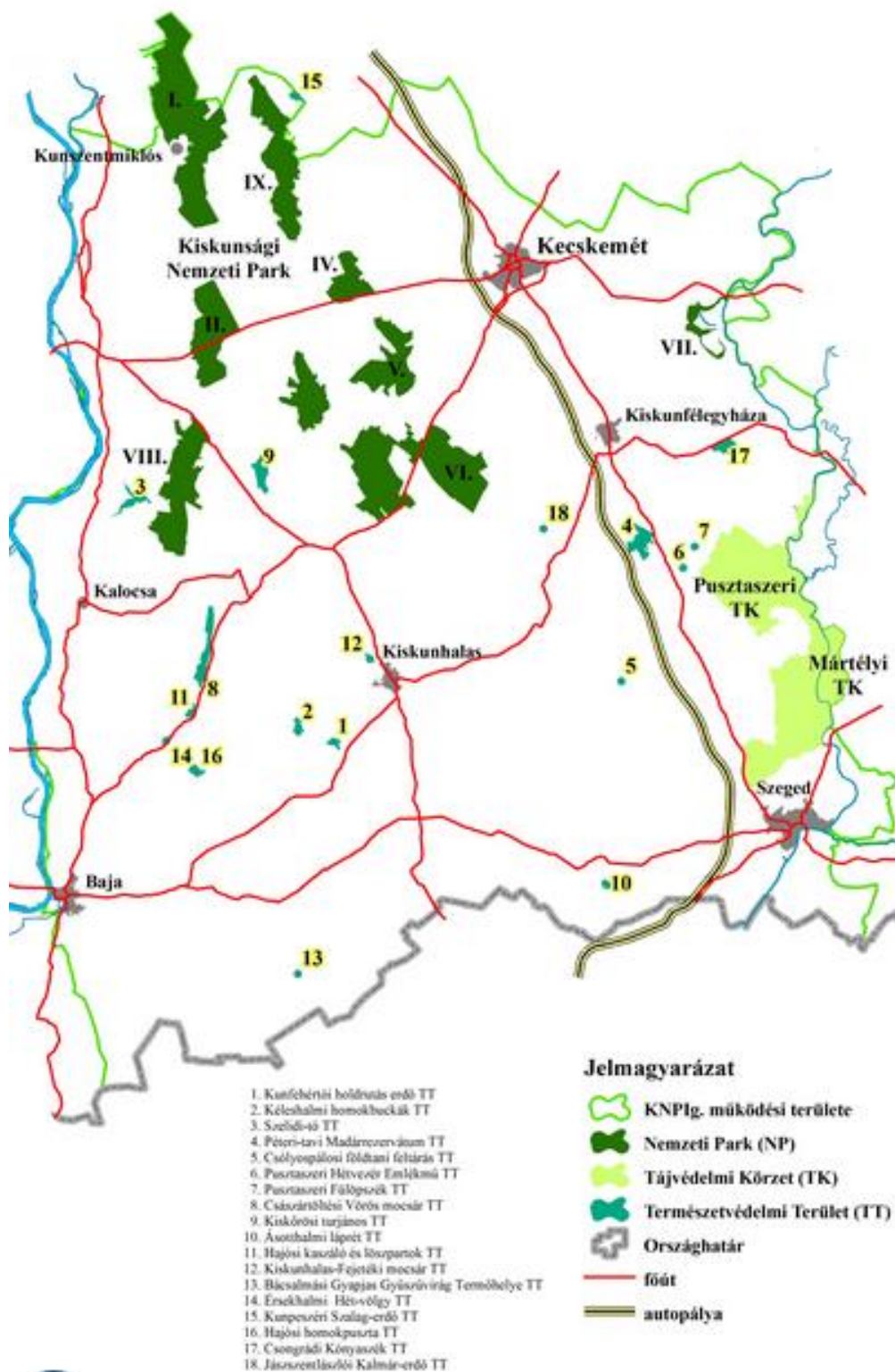
Nagyobb távolságban, körzetben gondolkodva a Kunsági Nemzeti Park Igazgatóság a partner:

Ökoturisztikai szolgáltatásaiak kiájánlhatóak az algyői vendégeknek, növelik a térség vonzerejét. Közösén szervezett programokkal bővíthető az elérni kívánt célcsoportok száma. Segíteni tudnak egy színes, tematikus programsorozat összeállításában és kiájánlásában. Csillagtúra jelleggel több helyszínt bevonhatunk, kiegészítve ezt a falusi turizmusra jellemző és az alábbiakban felsorolt programokkal. A vonzerő növelése mellett ez a vendégéjszakák

számának növekedéséhez is hozzájárul. A programszervezés mellett a fejlesztések megvalósításához tervezett pályázatokban is szakmai partner a KNPI.

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területe

0 5 10 20 30 km

Körös-éri TK ezen a térképen sincs feltüntetve.

Az algyi Tisza szakaszon, valamint az ehhez kapcsolódó területen a turisztikai vonzerőt a tervezett beruházásokhoz kapcsolódó egyéb szolgáltatási oldal támogathatja, erősítheti. Ezek közül az alábbiak vannak jelen, illetve alakíthatók ki.

- Horgász turizmus
- Lovas turizmus
- Kutyas szolgáltatás, rendezvények

XIII/3.) Horgász turizmus:

A koncepciónkban fontos, hogy a Tiszához kapcsolódó horgászat mellett a környező tavakhoz kapcsolódó lehetőségeket is hasznosítsuk. Lényeges, hogy a folyó parton kialakításra kerülő utak és kiállítási helyek –mivel adott esetben közvetlenül a vízparton vannak – a horgász társadalom részéről is elfogadásra kerüljön. E mellett a horgász társadalomtól elvárható és jellemző környezetvédelmi tevékenységet is hasznosítjuk.

Algyőn a szervezett, kiejánlható tiszai horgász turizmus beindulásához sok munka, Önkormányzat és Civil szervezetek összefogása szükséges. A megvalósítást elősegíti, ha a Tisza vízkezelési jogát pályázat útján a Horgászegyesületek Csongrád Megyei Szövetsége nyeri meg a helyi horgászegyesületek bevonásával. (megnyert jog 2016.január.01.-től indul)

Algyői Természetvédő Horgászegyesület bevonásával az alábbi intézkedések szükségesek:

- Algyő határán belül a Tisza part járhatóvá tétele kerékpárral, - a kialakításra kerülő területeken kívül motorkerékpárral-. Ez azt jelenti, hogy a „kubikokhoz” menő úgynevezett fokokat átjárhatóvá tegyék hidakkal.
- Megfelelő pihenőhely kialakítása (pl. a tervezett Gabonakikötő területén). Itt kölcsönzőhely megvalósítása, ami a horgászathoz szükséges, pl. ladik, motoros hajó, vagy kerékpár az autóval nem megközelíthető helyek eléréséhez.(autó leparkolása után) Ez a teljes kikötői programon belül lehetséges.
- A 47-s főút és a vasúti töltés közötti úgynevezett négyszög tó kikotrása, ami több funkció lenne Algyő felvég csapadék víz befogadása a Vámos cukrászdánál valamint a körforgalomnál, és egyúttal horgásztó. (Információnk szerint itt a természetvédelmi,

védett költési helyek miatt ez megkérdőjelezhető.) Más részről előny, hogy a táj jellege, kinézete fejlődne, szebb látványt mutatna, megszűnne a nyári melegben eddig keletkezett mocsárbűz.

Az Algyői Természetvédő Horgászegyesület szeretné megnyerni az Algyői Főcsatorna vízkezelési jogát 2016.01.01-től. Ez a horgászaton túlmenően a turisztikai útvonalak rendezettségét, kijelölését is támogatná.

Jelenleg az Egyesület kezelésében van a Gyevi tó és a Téglagyári tó. Ezeken a vízterületeken folyamatosan haltelepítést kell végezni, így a helyi valamint a közeli települések horgászainak és a turistáknak is további lehetőséget jelent.

A Tiszán a törvény értelmében a halászat, ha meg szűnik, akkor 5-6.év múlva a Tisza élővilága ezen belül a halállomány olyan gazdag lehet, hogy a horgászat nagy élményt fog nyújtani, és nagyobb fogási eredményt jelent.

XIII/4.) Lovas turizmus:

Ebben az önkormányzat partnere a megfelelő állatállománnyal, és tevékenységi körrel rendelkező lovas civil szervezet lehet. A meglévő infrastruktúrákra, és perspektivikus tervekre alapozva lehet a lovas barát terület, és turisztikai koncepció kialakítását megkezdeni, fejleszteni. Két részre lehet bontani a területet.

- 1.) Egyrészt kapcsolódási pontként, konkrét, turistákat vonzó rendezvényként a lovasversenyeket, rendezvényeiket.
- 2.) Másrészt, a térségben a bérelt, vagy saját tulajdonú lovakkal történő lovas turizmus fejlesztését. Ennek érdekében túra útvonalak kialakítása. A turisztikai háttérrel túlmenően figyelembe kell azt is venni, hogy egy dinamikusan fejlődő piaci terület a tereplovaglás. A helyi versenyképességet erősítheti megfelelő koordinációval, szolgáltatás kialakítással. A szabad tereplovaglás lehetőségének megteremtése.

A turizmus fejlesztéséhez az alábbi lovas turisztikai szolgáltatásokat kapcsolhatjuk:

- lovagoltatás, lovas oktatás
- tereplovaglás
- lovas táborok fejlesztése (gyermek, felnőtt)

- lovas kocsikázás (speciálisan esetleg omnibusz a nagyközségben belül)

Lovas túrák megvalósításával kapcsolatos feladatok:

- Lovas túra útvonalak kijelölése, kitáblázása, rövidebb, hosszabb utak. Például:
- Rövid: lovasudvar-híd 3,5 km. Hosszabb: Ezen túlmenve a 47-es túloldalán, Atka holtág felé. Más irányba a lovas udvartól a Móra Ferenc Tisza hídig, 4,5 km.
- Túraterkép kiadása. Ezt a gyalogos és más útvonalakkal együtt lehetne.
- Pihenőhelyek kialakítása a túraútvonalatok mentén (a lovasok és a lovak frissítésére szolgáló itatási lehetőségekkel.)
- Algyő elhelyezése az országos túraútvonalakba.
- Megfelelő jogszabályi hátterek kialakítása.
- Marketing és értékesítési rendszer kialakítása. Ez az összes turisztikai területre igaz.

Ezen kívül olyan turisztikai csomagok kialakítása, amely kapcsolódik a nagyközség turisztikai tervéhez, és több napos tartózkodást, programot eredményez.

A lovas pálya területéhez kapcsolódik, és perspektivikusan konkrét, nagyobb társadalmi réteget megszólító szolgáltatási, szabadidő eltöltési mód lehet a **kutyatartással, kiképzéssel** kapcsolatos tevékenység.

Az Algyői Kutyás Egyesület által a szabadidő központ, illetve a lovas udvar területén tervezett szolgáltatási és rendezvény háttér bekapcsolható a rendszerbe. pl:

- Kutya engedelmisségre tanítása
- Munka, sportkutya képzése
- Őrző-védő kutya képzés
- Kísérő-védő kutya képzés
- Terület-védő kutya képzése
- Kutya óvoda
- Kutya agility
- Kutyás frizbi

- Körsing, műnyúl húzás
- Rehabilitáció a kutyákkal
- Segítő kutyakiképzés
- Par agility (sérült emberek kutyás versenye)
- Sérült emberek rehabilitálása, család bevonásával

XIV.) Turisztikai szempontból eddig nem hasznosított, kapcsolódó, perspektivikusan bevonható területek:

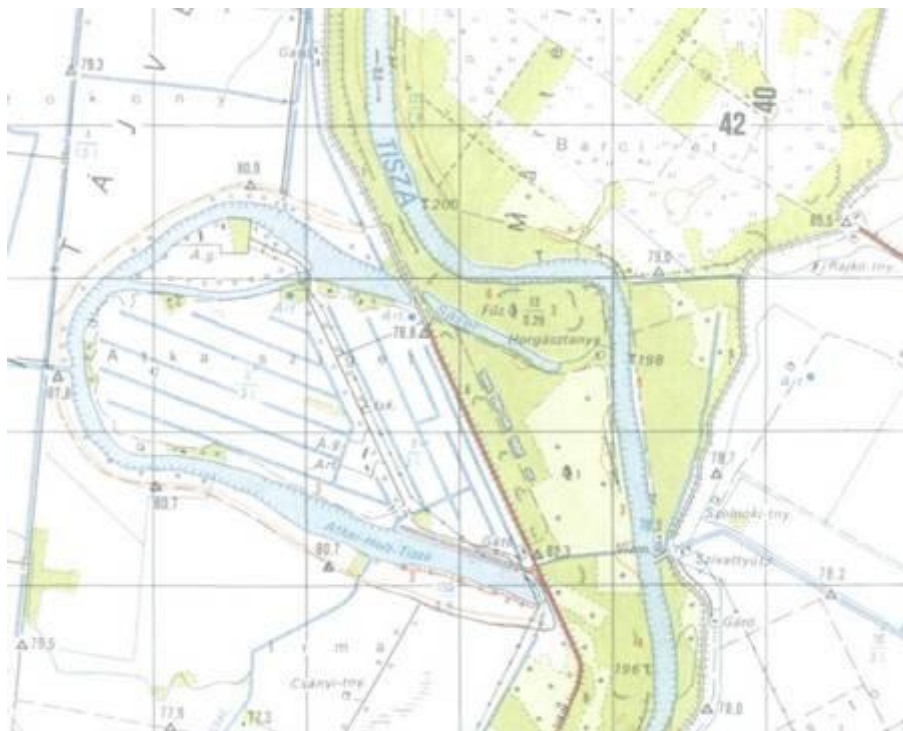
XIV/1.) Atkai Holt-Tisza:

A patkó alakú holtág a Tisza szabályozásakor 1862-1889 között végrehajtott 88. számú átmetszéssel alakult ki. A jobb parti ármentesített területen helyezkedik el, közigazgatásilag a Csongrád megyei Sándorfalva és Algyő községekhez tartozik. Felső ágának hullámtéri folytatása a Sasér. Hossza 6,8 km, átlagos szélessége 122 m, területe 83 ha, átlagos vízmélysége 3,5 m, víztérfogata 2,9 millió m³. Tulajdonosa a Magyar Állam, vagyonkezelője a Csongrád Megyei Földművelésügyi Hivatal.

A halászati jogot a MOHOSZ Csongrád megyei szervezete gyakorolja. A holtág medrének feliszapoltsága előrehaladott, vízi növényzettel való benőttsége csekély. A vízminőségi mutatók értékei alapján vize „kissé szennyezett” (II. osztályú), de öntözővízként és halgazdasági hasznosításra megfelelő. Rendeltetése: belvíz és öntözővíz tározás, horgászat.

Országos jelentőségű természetvédelmi területhez, a Pusztaszeri Tájvédelmi Körzethez tartozik. A Sasér fokozottan védett terület. Természeti értékei megőrzésének alapvető feltétele a parti sáv természetes állapotának, zavartalanságának megtartása.

Horgászturizmus, gyalogtúrák tekintetében lehet hasznosítani.

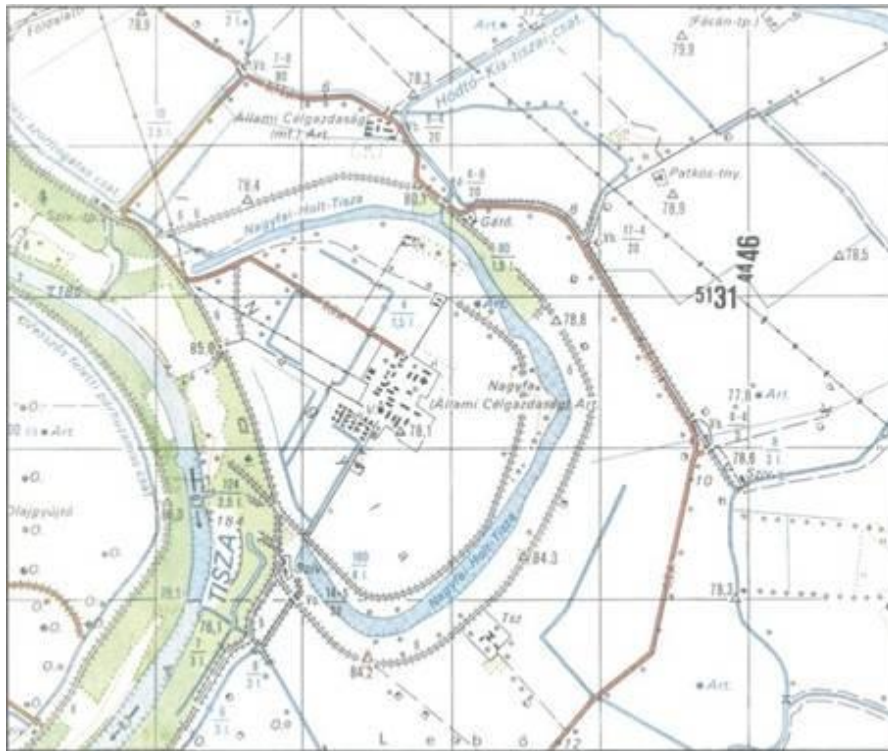

XIV/2.) Nagyfai Holt-Tisza:

A holtág a Tisza-szabályozás során az 1862-ben megkezdett 89. számú átmetszéssel alakult ki. A bal parti ármentesített területen húzódik, közigazgatásilag a Csongrád megyei Algyő községhez tartozik. Hossza 5,9 km, átlagos szélessége 103 m, területe 61 ha, átlagos vízmélysége 1,5 m, víztérfogata 915 ezer m³. Tulajdonosa és kezelője a Nagyfai Börtön és Fogház ÁG. Medrének feliszapoltsága előrehaladott, vízi növényzettel való benőttsége csekély. Vízének minősége a kissé szennyezett kategóriába tartozik. A holtágat a büntetés-végrehajtási intézet mechanikailag tisztított kommunális szennyvizei és az ott folytatott mezőgazdasági tevékenység csurgalék vizei terhelik. Rendeltetése: belvíztározás, öntözővíz-tározás, halászat. Tájképi adottságai, változatos és gazdag élővilága, génmegőrzési jelentősége és kivételesen háborítatlan viszonyai miatt természeti védelemre érdemes lenne.

A terület jelentős része a büntetés végrehajtás hasznosítása miatt zárt terület, külön engedéllyel látogatható.

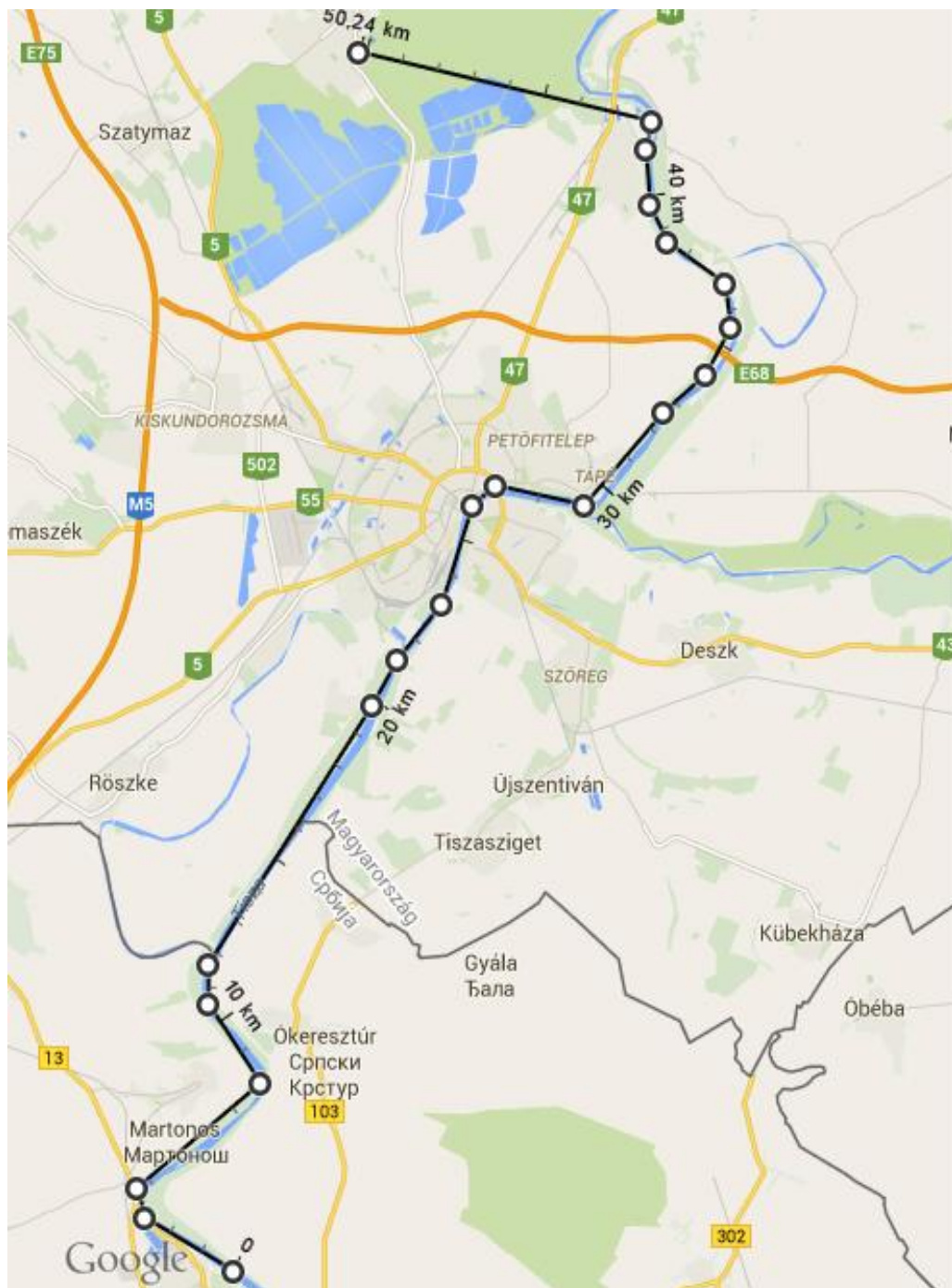
Nagyfai Holt-Tisza helyszínrajza:

A fenti hasznosítási terület, és hasznosítási módok szervesen kapcsolódnak a nagyközség turisztikai szolgáltatásaihoz, az úthálózatok, kialakításra kerülő egységektől, pihenőktől megközelíthetők. Ennek egyik feltétele, hogy a teljes területre, és szolgáltatásokra kiterjedően legyen egy tájékoztató ismeretterjesztő kiadvány, amelyben vagy csomagonként, vagy egyéni tervezésben lehetőséget adnak az érdeklődőknek.

XV.) A bővebb volumenű turisztikai, Tisza hasznosítási koncepció:

Ez a nagyságrend a Sándorfalvától Magyarakanizsáig tartó, határon átnyúló szakaszt érinti. Ez közel 51 km hosszúságú területet ölel fel.

Magyarkanizsa község Szerbiában, Vajdaság északi részén, az észak-bánsági körzetben található. A község a Tisza folyó nyugati partján fekszik, északon a magyar határ, nyugaton Szabadka község, keleten Törökanizsa község, délen pedig Zenta község határolja. Területe 399 km², lakossága 27500 körüli. A község 13 települése közül mindenhol magyarok élnek többségben, kivételt képez Velebit, ahol a szerbek vannak többségben.

A község 13 településből áll, központja a 10193 lakosságú Magyarkanizsa, ezen kívül a következő települések alkotják: Horgos, Kispiac, Martonos, Kishomok, Orom, Völgyes, Újfalu, Tóthfalu, Velebit, Ilonafalu, Oromhegyes, Adorján, de kiterjed a tanyavilágra is.

Turisztikai szempontból nagy jelentőséggel bír a Magyarkanizsán elhelyezkedő gyógyfürdő és rehabilitációs központ. A község értékes természeti kincsei az agyag, a termőföld, a kőolaj, a földgáz és a gyógyhatású hévíz, valamint a táj szépségéért felelős erdők, legelők, vízgyűjtők, csatornák, a Tisza folyó és az északon húzódó homokvidék.

A Tisza tekintetében nagy különbség, hogy míg a határig magyar területen nemzeti víziút minősítésű, addig Szerb területen nemzetközivé minősítették. A Tisza nemzetközi vízi úttá nyilvánításával Szerb területen új lehetőségek nyíltak meg a folyami turizmus előtt is, aminek része a kikötő és kisebb hajóállomások kiépítésének terve.

Turisztikai szempontból jelentős adottság a gyógyvíz, amire fejlett fürdőturizmus épült. Speciális lehetőségként tervezték a gyógyfürdő bevonásával egy úgynevezett légfürdő-kapacitás kiépítését. „Ha már van egy olyan természeti adottsága Kanizsa községnek, hogy hét fajta irányból fújó, különböző szél találkozik, és állandóan jelen van, és egy olyan klímát teremt, ahol az allergia és az asztma megszűnik létezni, akkor mindenféleképpen érdemes kiépíteni a gyógy turizmusnak egy ilyen részét is, ami a légfürdő-turizmussal kapcsolatos.”

A térképet, és a természeti adottságokat elemezve egyértelműen megmutatkozik, hogy a jelzett terület a határtól eltekintve szerves egységet képez. Hasonlóak a természeti körülmények (Tisza folyó, tavak, ökológiai állapot), turisztikai lehetőségek (gyógyfürdő, spotturizmus, vízi turizmus). Ugyanakkor a területek kiépítettsége, a szolgáltatások lehetősége, a két ország adta körülmények, lehetőségek egymást kiegészítő. egymásra épülő szolgáltatási kialakítására ad lehetőséget.

Ebből következően a terület meghatározása, kiválasztása, tervszerű koncepció és lehetőségeken alapul. A legfontosabb, leg alapvetőbb közös fellépést lehetővé tevő adottság a Tisza összekötő szerepe, a folyó adta lehetőségek. Délről tekintve a Tisza folyóhoz kapcsolódó turisztikai attrakciók, a rekreációs, és sport lehetőségek a folyóparton, és a tervezett kerékpárutak mentén, határon átnyúlva. Tovább haladva az algyői adottságok, a 47-es út után a Tiszát elhagyva a természetvédelmi területek lehetőségein át a sándorfalvi strand, mint természetes álló vízi strandolási lehetőség. Ezen kívül az algyői és a magyarkanizsai gyógyfürdők együttműködése, a gyógyászati szolgáltatások kiegészítése.

Lehetőség nyílik a terület nagysága, és egységes koncepció alapján olyan turisztikai csomagok, programok összeállítására, ami mindkét ország területén a turisztika fejlődését, a vendégek számának emelkedését eredményezheti. Azt is figyelembe kell venni a tervezett turisztikai fejlesztések, újabb turisztikai termékek kialakítása során, hogy a terület elsődleges és legfontosabb célcsoportját nem a huszonévesek jelentik, hanem inkább a középkorú vagy idősebb korosztály és a kisgyerekes családok.

XV/1.) Turisztikai fejlesztési, együttműködési irányok:

- Vízi turizmus
- Kerékpáros turizmus
- Egészség, fürdő turizmus
- Horgász, vadász turizmus
- Gyalogos turizmus

Ezekben belül:

Vízi turizmus: A Tisza, mint a két területet átszelő, összekötő folyó természeti lehetőségeire alapozva a kedvtelési célú hajózást támogató kikötők kialakítása, fejlesztése, a folyón érkezők részére megfelelő szolgáltatási hátterek kialakítása, programlehetőségek kidolgozása. A partszakaszokon pihenést, sportolást, rekreációt támogató, segítő lehetőségek kialakítása.

Kerékpáros turizmus: Magyarkanizsától Szeged és Algyő területén keresztül kerékpárút kialakítása. Határátlépésre - az ismételt megnyitásra tervezett - régi röszei határátkelőhelyet javasoljuk. A kerékpárutat a természeti környezetben, a töltésen és a tájvédelmi körzetek útjain

tervezzük kialakítani. Az út érinti az oktató, pihenő helyeket, és a természetvédelem jegyében kerül kijelölésre.

Egészség, és fürdő turizmus: Magyarkanizsa és Algyő jó adottságokkal rendelkezik gyógyvíz tekintetében. Erre épülve fürdő és gyógyászati komplexum lett kialakítva mindkét helységben. Ugyanakkor a szolgáltatások jellege, háttere nem egyforma, ezért egymást kiegészítve további szolgáltatási háttereket, termékbővítést eredményezhet. A két egység együttműködése fejlesztési, tudományos, orvosi fejlődést eredményezhet, illetve a térségbe érkezőnek komplexebb, egymásra épülő szolgáltatást adhat.

Horgász, vadász turizmus: A Tisza, mint folyóvíz, az árterek, valamint a nagyszámú, a térségben található tó a horgászatot kedvelők részére jelenthet nagy lehetőségeket. Megfelelő hátterek kialakításával, együttműködések megteremtésével. Több helyszínes, folyó és állóvízi, változatos horgászlehetőségeket teremthet. Szóba jöhet a hobbi és a sporthorgászat is.

Perspektivikusan a vadászathoz kapcsolódóan meg kell vizsgálni azt a lehetőséget, hogy olyan löteret alakítsunk ki Algyő külterületén, amely lehetőséget ad vadászfegyverrel és marok löfegyverrel történő lövészetre egyaránt. Ez a térségben máshol nem található. Ennek kivitelezésére, üzemeltetésére jelentkezett megfelelő képzettséggel és engedéllyel rendelkező egyesület

Gyalogos turizmus: A Tisza menti területek, valamint a Kunsági Nemzeti Park ideális helyszín a gyalogos turizmus számára. Hosszabb és rövidebb szakaszok kijelölése, minden korosztály számára. Ezek is kapcsolódnak a kialakított pihenőhelyekhez, szabadidős helyszínekhez. A meglévő, és tervezett szálláshelyek biztosítják a különböző szakaszokon a pihenés, alvás lehetőségét.

XV/3.) A fentiek megvalósulása érdekében az alábbi intézkedések megvalósítása szükséges:

- Összehangolt határon átnyúló fejlesztés tervezése, kivitelezése a Tisza Algyő – Szeged (alsó szakasz) és a határon túl Magyarkanizsa-ig.
- A szükséges infrastruktúra fejlesztése, úthálózat, közlekedés, szolgáltatási lehetőség, stb.
- Vízparti sétaút, pihenőhely, esőbeálló, horgásztanya, kilátó, és más, a célokat segítő

egységek építése.

- Tisztaság és a szemét rendszeres kezelése, elszállítása.
- Csónak-kikötő és jacht-kikötő kialakítása marina szolgáltatásokkal, csónakházak,
- Vízparti kijelölt táborozó helyek, kempingek, motelek, fejlesztése
- Folyami fürdőhelyek, büfék és éttermek kialakítása.
- A kombinált túrázási, üdülési forma lehetőségének megteremtése, pl. a vízi turizmus kombinálása a falusi-, a kerékpár- vagy a lovas túrázással,
- Kerékpár-, csónak-, szörf, kishajó és más sporteszköz kölcsönzése pl. a faluban, a hajókikötőben, a vasútállomáson vagy kempingben,

XVI.) Megvalósítási kérdések:

A fenti terv alapkoncepció, a folyamatok tervezése, és elfogadása a célja, ami keretet ad a további intézkedésekhez. Amennyiben elfogadásra kerül, egy olyan irányt rögzítünk, aminek végrehajtása, betartása biztosítja a tervszerű, eredményes megvalósítást.

Ehhez kapcsolódva ki lehet dolgozni a komplex turisztikai és területfejlesztési tervet. Ebben lehet összesíteni, illetve e tervhez (vagy ezt ahhoz) kapcsolni a nagyközség összes többi turisztikai attrakcióját.

Lényegesnek tartjuk, hogy egy egységes koncepció legyen elfogadva, és annak mentén történjenek a fejlesztések, kivitelezések. Egyéni ötletek, javaslatok esetén a teljes koncepcióhoz való illeszkedését, fejlesztő, javító háttereit kell elemezni, és ha ennek megfelelő, elfogadni. Ezt egy csatornás irányítás és összesítés esetén látjuk megvalósíthatónak.

Algyő, 2015. március 5.

Dr. Füzesy István

és

Algyői Tisza Szabadidő, Sport, Környezetvédő és Rekreációs Egyesület